AMORIS EFFIGIES:

Sive,

Quid ſit Amor?

Efflagitanti

RESPONSUM

OBERTI WARING
ex *Æde Chriſti* OXON. Art.
Mag. & Academiæ
Procuratoris.

Huic tertiæ Editioni præfigitur ejusdem Autoris

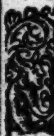
CARMEN LAPIDARIUM,
Memoriæ
Vatum Principis,
BEN. JONSONI,
ſacratum.

LONDINI
Excudebat *R. Daniel*, 1664.

P

D^ao

Leg
ra
ri
&
A

ipsi
ria:
adol
prop
ri

Perillustri ac Consultissimo

Viro

D^{no} JOH. BERKENHEADO,

Legum Doctori, Equiti Aurato, Almæ *Facultatum* Curiæ (Judici, sive) Magistro, & in conventu summi Senatûs *Anglicani* Assessori.

Vir Illustrissime,

HStas Gratitudinis nostræ Primitias non dedignaberis, utì spero; Tuo ipsius licèt decerptas è Pomario: cùm & Numinibus non adoleamus nisi Thura ipsorũ propria. Quòd eorum Autori superfuerunt pauca hec

 tam

tam chari Capitis λείψανα, Tibi olim debebant Literati omnes: at, ut ad Te redirent denuò Nomini inscripta Tuo, non Ipse solus feci, sed & Orbis itidem Literarius; qui hoc insuper voluit, ut publicam ejusdem, meíq; privatam ipsius Gratitudinem publico isthoc testatam Alloquio facerem. Quippe qui non satìs habuit tanti in semet pretii Cimelio frui, nisi & (quod Principum Unionibus & Margaritis usu sæpe venit) Æstimium quoddam, innato augustius Pretio, à nuper-possidentis capsulâ illi accessißet; nam Cujum opus *interrogantibus non satis Typographus fecit respondendo* Non certè

Ægonis

Ægonis esse, sed *suave-canentis* WARINGI; *dum instant* Undenam autem depromptum Opus? *qui importunis hujusmodi fatigatus interrogatiunculis illud respondit, quod solum verè potuit,* Istud è Tua (*Vir Clarissime*) in lucem exiisse Bibliotheca. *Dúmque ille iterandam, pristinis distractis prorsus & divenditis exemplaribus, parat Editionem; hoc quidem Tu velis, ut in tertia hujus impressionis fronte genuinus Operis Parens Orbi innotesceret: cùm Ipse surreptitiarum Pennarum (uti, Cornicis ad instar, mos hodiè plerisq; est hominibus) ad Alas Famæ Tuæ instruendas nullo sis mo-*

do indignus; at eas Calami Tui proprias meritò jactare posses Fœturas, quibus si unà editis semel frueretur Orbis, cedat necesse sit omne illud, quidquid parturîerunt hodierna horumce temporum Ingenia, dum nescio an quid Iliade majus nasceretur, corticibus saltem non includendum putaminosis. Tibi interim eruditi cis Tagum & Gangen assurgent omnes: cui quippe soli datum sit summâ Ingenii laude cum pari conjunctâ Judicio frui. Adeò in Te Judicii acumini non officit Ingenii subtilitas. At vereor, nè, dum Veritati litem, Modestiæ, quâ maximè polles, sim injurius Tuæ; nec Laconum

civitati

civitati Myndiana *erigendæ Porta eſt: tempeſtiviùs igitur me reprimam, hoc ſolum exoptans, ut quam tantoperè deſiderāt omnes Lucubrationū Tuarum Editionem obtineant tandem; quò & Famæ æquum reddas Tuæ, & ſummæ Hominum expectationi. Æqui autem boniq; oro ut conſulas tenue iſtud grati Animi Teſtimonium; quod, uſque-dum majora proferre liceat, Gratitudinis ergô Tibi inſcriptum voluerit*

Tibi Patrono Optimo

humillimè addictiſsimus Cliens

Gubilhelmus Griffithius.

De *Autore* iſto

Amorem effigiante

Præloquium

GUILHELMI GRIFFITHII

ad Lectorem.

HAbe tibi, *Lector*, quã tamdiu expetíſti, novam terſi hujus *Opelluli* (ſi Molem ſiquidem ſpectes tantummodò, non autem Scripti Meritum, ità eſt) Editionem; adeò ut nec tibi deinceps tranſcribendum ſit diutiùs, nec iteratis ut ſua mutuò exemplaria darent fatigandi Amici precibus. Hoc tibi conſultum voluit Typographus; qui me facilè exoratum habuit, ut, ſi quid mea potuerit opellula, tertia iſta

Editio

Editio auctior exiret indè, simul & emendatior. Cui fini siquid fuerit à me accommodè factum, id totum egregio illi celeberrimóq; Viro acceptum referendum est, cui hoc etiam Orbis Literarius anteà debuerat, quòd, ex illius favore, amabili isto & desideratissimo Divini adeò Ingenii fœtu frueretur. Summum illum Dominum JOHANNEM BERKENHEADUM *Equitem Auratum* velim, qui non satis habuit, Autoris (quîcum summa sibi intercesserat familiaris Consuetudo) condere Cineres, ní & Amici condiret unà Memoriam: quod fecit Pollinctor ille ingenuus Sche-

das istas *Amoris effigiatrice[s]* se penès depositas in lucem e[-] mittendo; Nardum hæ enim ubicunq; advenerint exspirâ[-] runt, Aromata redolentes etiã & Amomum. Perpusillum est quidquid primævæ accessit nu[-] pèr Editioni; nisi hoc sit ma[-] gnũ (& ità verè est) eximii a[-] deò ac delicati Operis Autorẽ indicâsse: cujus Nomen, cùm primùm ederetur, à fronte ab[-] fuit; quia tum foràs prorepsit prorsus, utì (proh Fata illo[-] rum Temporum!) Viri, qui Regiis semper studuerat par[-] tibus, Foetus necessum habuit, celato nempe (quod solum po[-] tuit) Autoris Nomine; neuti[-] quam enim celandum Tale es[-]

fet

ſet Ingenium, quod Regiæ inſtar ſupellectilis tam clara Secum ubique ſui-ipſius circuntulit Indicia. Nec tamen aſpernandum, credito *Lector*, habes & Auctariolum; *Carmen* ſcilicet *Lapidarium*, quo & BEN. JONSONI Poëtarũ noſtratium facilè Principis litavit Memoriæ, utiquè & propriã Sibi eodem reddidit immortalem: quod tamen in Libro, cui JONSONUS VIRBIUS titulo eſt, miſerè diſcerptum adeò reperiens Autor vix ſine novo partûs nixu priſtino tandem reſtituit nitori, *Apollo* factus Ipſe verè *Pæonius*, & vitàm quam priùs Proli dederat, Pelecani inſtar, ſuæ redin-

tegrans;

tegrans. Qui quidem Fœtus jam & plusquàm *Virbius* est, & (si cujuspiam aliûs) trisæclis Senis æmulus; primò, natus; dein, propriâ Autoris manu, à Præli erroribus renatus; &, illo ex Autographo, tertiâ hâc vice, summo antedicti Equitis favore, traditus Æternitati. Ipse Autor inter summa Temporum suorum Ingenia meritò semper fuit recensitus: CARTWRIGHTUM, GREGORIUM, DIGGESIUM, MASTERSIUM, cæterósque dico, at Quales, dum vixerint, Viros! quibus superstes unus est omnium ferè instar BERKENHEADUS. Hi Numina erant *Oxonii* Tutelaria, Ingenium quisq; cœlitùs delapsû & planè

ἀοπτετίς· quæ quidē dum intra Mœnia retinuit sua, perstitit *Oxonium*, nec hostili cedens Fraudi, nec infestis Inimicorū succumbens Armis. In partes hos enim Heroas evocare suas frustrà sategit Hostis perfidus & rebellis; quos tamen dum variè Vis Major (Pietas erga Principem & Fidelitas) distraxerit singulos, quò illorū Calami Regiis tum in extremo demùm sitis discrimine promptè magìs Armis succurrerent, prævaluit tandem istis aliò occupatis hostilis Furor: uti *Dianæ* olim *Ephesi* deflagraverit Templum, ipsâ *Alexandro* obstetricante nascituro. Spe itaque Hostis vel suâ indè mactus, victoriæque impo-

impotens, triumphata & ipsa, horum quotquot ceperat, duxit Numina, nec aliter quàm loris & catenis divinas istas se tutò posse retinere Animas existimavit: prout quam olim auream *Ogmii Herculis* Linguæ catenā ad homines blandè attrahendos attribuebant *Galli*, *Tyrii* ejusdem Numinis nè illos desereret Pedibus adaptabant. Inter hæc Fata beatas exhalârunt horum plerique Heroüm Animas; nec tamen Fato cedentes, sed majores: dum illorum unusquisq; æternas in Scriptis suis lineas duxerit; uti &

AMORIS EFFIGIEM
ROBERTUS WARING
PINXIT
ÆTERNITATI.

CARMEN LAPIDARIUM

Memoriæ

Vatum Principis

BEN. JONSONI

Sacratum à

ROBERTO WARING

Ex Æde Christi OXON. Art.
Mag. & Academiæ Procuratore.

V

BE

Si

Jace

Cùm

Jugi

Null

A

N

VATUM PRINCIPI, BEN. JONSONO Sacrum.

POetarum Maxime!
Sive Tu Mortem, sive Ecstasin passus,
Jaces verendum, & plus quàm Hominis funus.
Sic post receptam sacri Furoris gloriam,
Cùm exhaustum jam Numen decoxit emerita Vates,
Jugique fluxu, non reditura, se prodegit Anima,
Jacuit *Sibyllæ* cadaver,
Vel trepidis adhuc cultoribus consulendum.
Nulli se largiùs indulsit DEUS, nulli ægriùs valedixit;
Pares testatus flammas,
Dum Exul, ac dum Incola.
Annorúmq; jam ingruente Vespere,
Pectus Tuum, tanquam Poëseωs Horizonta,
Non sine Rubore suo reliquit.

Vatibus

Vatibus nonnullis ingentia prodere,
nec ſcire datur:
Magnum aliis Myſterium, majus
ſibi.
Ferarum ritu vaticinantium,
Incluſum jactant Numen, quod ne-
ſciunt,
Et Inſtinctu ſapiunt non intel-
lecto.
Quibus dum Ingenium facit Audacia,
prodeſt Ignorare.
Tibi Primo contigit Furore frui
proprio,
Es Numen regere Tuum:
Dum pari luctâ Afflatibus Judicium
commiſiſti,
Es *Entheatus*.
Aliásque Muſis Muſas addidiſti, Artes
& Scientias,
Tui plenus Poëta.
Qui, Furorem Inſaniæ eximens,
Docuiſti & ſobriè *Aonios* Latices hau-
riri.
Primus Omnium,
Qui effrænem *Caloris* luxuriem frugi
Conſilio caſtigaveris;
Ut tandem Ingenium ſine venia pla-
citurum
Poſſideret *Britannia*,
Miraretur Orbis,
Nihlíq;

Nihilq; inveniret Scriptis Tuis donandum, præter Famam.
Quòd Prologi igitur,
Velut Magnatum Propylæa, Domini Titulos præferant,
Perpetuúmq; celebratur Argumentum Ipse Autor,
Non Arrogantis hoc est, sed Judicantis,
Aut Vaticinantis.
Virtutis enim illud & Vatis est sibi placere.
Proinde, non Invidiâ tantùm nostrâ, sed Laude Tuâ
Magnum Te prodire jusserunt Fata:
Qui Integrum Nobis Poëtam solus exhibuisti;
Unúsq; Omnes exprimens,
Cùm Frondes Alii Laureas decerpunt,
Tu totum Nemus vindicas.
Nec Adulator laudas, nec Invidus perstringis:
Utrumque exosus,
Vel Sacrificio Tuo Mella, vel Medicinæ Acetum immiscere.
Nec Intenso nimis Spiritu Avenam dirupisti:
Nec Exili nimis Tubam emasculâsti;

Servatis

Servatis utrinque legibus, Lex Ipse factus,
Unâ Obsequii religione Imperium nactus es;
Rerum servus, non Temporum.
Ità Omnium Musarum Amasius,
Omnibus perpetuum Certamen astas.
Sit *Homeri* Gloria
Vrbes de Se certantes habere, de Te disputant *Musæ*;
Qui, seu Cothurno niteris, inter Poëtas Tonans Pater,
Sive Soccum Pede comples rotundo,
Et Epigrammata dictas Agenda, Parcitisq; Manibus exprimendas,
Adoranda Posteris ducis Vestigia, & nobis visus es Theatrû mereri.
Non Atenæ Spectacula Scena exhibuit Tua,
Nec Poëmata, sed Poësin ipsam parturiit;
Populóq; Mentes & Leges ministravit,
Quibus Te damnare possent, si Tu poteras peccare.
Sic & Oculos spectanti præstas, & Spectacula;
Scenámq;

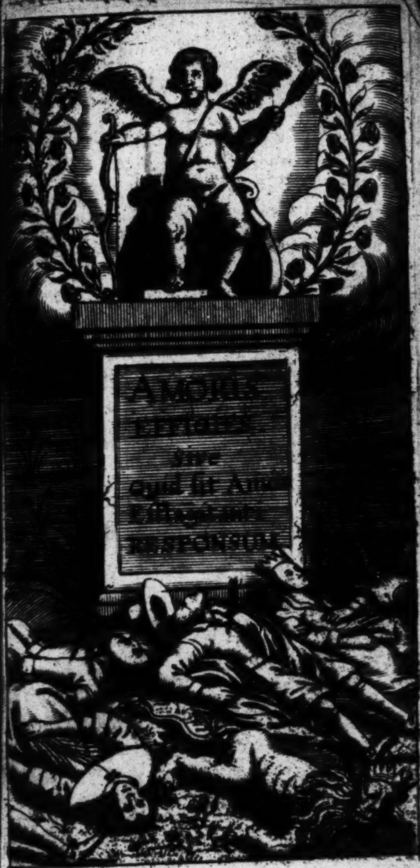
Scenámq; condis, quæ legi magis ge-
stiat, quam spectari.
Non Histrioni suum debitura
Ingenium.
Alii, quibus nullus est *Apollo*, sed *Mer-*
curius Numen,
Quibus Afflatus præstant Vinum
& Amasia,
Trudúntque in *Scenam* Vitia,
Morbo Poetæ;
Quibus Musa Pagis primísque
Plaustris apta,
Præmoriturum Vati Carmen,
Non edunt, sed aboriiunt;
Cui ipsum etiam Prælum Con-
ditorium est:
Novâq; *Lucinæ* fraude in Tenebras e-
mittuntur Autores,
Dum Poëmata, sicut Diaria,
Suo tantùm Anno & Regioni ef-
fingunt;
Sic quoq; *Plauti* Moderni Sales,
Ipsi tantùm *Plauto* σύγχρονοι·
Et vernaculæ nimiùm *Aristophanis*
Facetiæ
Non extra suum Theatrum Plausus
invenerunt:
Tu interim
Seculi spiras quoque post futuri
Genium,
Idémq;

Idémque Tuum & Orbis Theatrum est;
Dum Immensum, cúmq; Lectore crescens Carmen,
Et perenne uno fundis Poëma Verbo.
Tuas Tibi gratulamur felices Moras!
Quanquam quid Moras reprehendimus, quas nostri fecit Reverentia?
Æternùm scribi debuit, quidquid æternum legi.
Poteras Tu solus
Stylo Sceptris majore Orbem moderari.
Roma Britannos subjugavit Gladius,
Romam Britannis Calamus Tuus,
Quam, sic vinci gestientem,
Cothurno *Angliaco* sublimiore, quàm suis Collibus cernimus.
Demú, quod majus est, Ætatem Nobis nostram subjicis;
Oraculíq; Vicarius,
Quod jussit DEUS, fidus præstat Sacerdos,
Homines *Se-ipsos* noscere instituens.
Lingua Nostra,
Tibi collactanea, Tecum crevit:
Vocésq; Patrias, & Tuas simul formâsti.

Nec Indigenam ampliùs, sed JON-
SONI jactamus Facundiam;
Ut indè semper Tibi contingat Tuâ
Linguâ celebrari;
Qui & *Romam*
Disertiores docuisti Voces,
Mancipiali denuò Idiomate superbi-
entem;
Graciámq; etiam
Orbis Magistram excoluisti,
Nunc aliâ quàm *Atticâ Minervâ* elo-
quentem.
Te solo Dives poteras Aliorum Inge-
nia contemnere,
Et vel sine Illis evasisses Ingenii
compendium:
Sed ùt ille Pictor,
Mundo daturus par Ideę Exemplar,
Quas hinc & indè Pulchritudines
Sparserat Natura,
Collegit Artifex;
Formæque Rivulos palantes in unum
cogens Oceanum,
Indè exire jussit alteram sine Nævo
Venerem:
Ità Tibi parem Machinam molito,
In hoc etiam ùt Pictura erat Poësis.
Alii indè Autores Materies Ingenio
tuo accedunt,
Tu illis Ars & Lima adderis.

Et si Poetæ audiunt Illi, Tu Ipsa
Poesis;
Autorum non alius Calamus, sed
Autor.
Scriptores diu sollicitos Teipso tan-
dem docens,
Quem debet Genium habere victu-
rus Liber.
Qui præcesserunt, quotquot erant,
Viarum tantùm Indices fuerũt;
Tu solùm Columna.
Quæ prodest Aliis Virtus, obstat
Domino:
Et, qui cæteros emendatiùs
transcripseras,
Ipse transcribi nescis.
Par Prioribus congressus, Futu-
ris Impar,
Scenæ Perpetuus Dictator.

ROB. WARING.

LONDINI.
Excudebat. R. DANIEL.

Ha

Ha

opus
tum
Nu
nisi
tore
tam
men
eni
cris
rim
pos
tem

Has Amoris flammas ad aras & focos offert dicatque, Hanc emeritam laceramque Amoris Cytharam Penatum suorum sacris parietibus suspendit.

Mihi nunc alas explica Cupido, *Calamumque concede & Numen surripiendum. Majus adhuc instat opus, & amplius Amoris argumentum, Patronus. Quem ego præsentius Numen mihi invocandum censerem, nisi quod inertiæ nostræ tantum Autorem affingere impii cultus esset. Da tamen (O mihi* Cupidine *dulcius Numen) huic uni crimini veniam (sed enim pietatis solenne crimen est) si sacris parietibus testudinem suspenderim, jam tandem gratam futuram postquam siluerit. Ego* Praxitelis *Artem imitatus (quid enim non audemus*

Amantes?) non illam Penicilli, sed Pietatis Amore ipsum Amoris nuntium constituo, & mei in pignus mitto. Non hic tantum pingentis habes, quantum confitentis. Siquidem & ipse ægri pectoris æstus effuderim in tabulam, & quod potentius passus fueram, infirmius delineavi. Nihil aliud Amoris videar ad vivum descripsisse, præterquam Cæcitatem & Insaniam. Atque adeo vereor ne adhuc requiras, quid tibi muneris specie in manus trado. Quod si umbra & somnio imaginis delusus, aliquid ultra efflagites, ecce libentius tibi sive in munus sive in mancipium venit una

Viva effigies
&
Prototypa, &c

Cui-

Cuidam importunius flagitanti Quid esset Amor,

hæc respondit.

Gnosco imperiosi *Amoris* lascivam tyrannidem, ardua semper affectuum experimenta flagitantis. Quanquam hoc ipsum Herculeus labor sit, *Amare*, dum amplius pensa, & expeditiones, & sæva stipendia constituit, perperam quærit Crudelitate placere: æquum tamen esse censemus, quotquot nomina *Amori* dedimus, uti regnum, quod sane habet maximum, exerceat *Cupido*, & per asperiora mandata, augeat pariter imperii & obsequii gloriam, Jubeat licet quæ possumus, quæque non

Amoris asperiora pensa augent, & obsequii gloriam ostendunt.

possumus, prætor unicum istud, *non Amare*; neque quicquam infra miraculum exigat, dum idem qui imperat, vires suppeditat, & ingenium supra se evehit, hominemque transcribit in Numen: ut illum prorsus amare neges, quisquis non ultra omnia agat, & vota non æquat sua per facinora. Non satis amat, qui non plusculum quam possit amore fungitur.

Omnia vel ultra vires posse Amatores.

Verum tu æquo jure reposcis affectus, quos ipse docuisti, tua tamen denudatos Venere & facundia. Adeone gaudebis depictam, velut in tabula, in sinu devoto, tui reflexam imaginem intueri? Meque juvabit, qua opus & artificium tuum videar, penitus conspicari? An quia nullis materiæ sordibus tua unquam evilescat imago, sed maculis quoque ipsis, solis instar, splendorem affundat, ideo non procacis ritu dominæ speculo irasceris,

Iucundissimum quisque sibi est spectaculum. Quicquid nobis nos ostendat bis amplectendos, imprimis eharum est.

Quod si reddat læsos &

ris, quod nævos, & deformitates non tuas tibi inurit, orisq; reddit convicia? Nescio quo pacto etiam ipsa corporum nostrorum detrimenta & opprobria, decrepitas umbras amamus; & majorem accipiunt religionem trunca simulachra: sic tenuiore plerumque affectu, velut ad infelicitatis solatium, prosequuntur deformia pignora, osculisque gibbos donant parentes, & hæc uteri monstra vehementius venerantur, quasi magnæ Rei portenta. Cum aliis omnibus delicias faciat, nec præcipue authoribus, distorti corporis transposita moles, hominisque Anagramma. Res certe sacra est *deformitas*: quæ omni pulchritudine divinior. Vatibus maxime placuit, unde Numinis speciem simul exprimerent, & verenda magis darent Oracula; quæ una terret Mortales, & monet, nec tam Amari, quam Adorari digna est. Jucundissimum

Fractos charius evadit ipsa deformitate.

Sive ab hac ipsa injuriæ & antiquitatis specie.

Res sacra Deformitas.

mum quisque sibi Theatrum, blandissimumque spectaculum est: Oculusque jam inde mentis dignitatem et delicias consequi videtur, quoties in se flexilem retorquet aciem, idem ipse spectator & spectaculum. Quicquid id sit quod nobis nos ostendat bis amplectendos, imprimis charum esse oporteat; quod si læsos aut fractos reddat, hac ipsa aut injuriæ aut antiquitatis specie charius evadit. Gratulari libet Naturæ, quod rasam mihi Tabulam indulserit, hoc ipso nomine, unde tantam caperet tui imaginem, qua se teque oblectaret. At, at, *Portentum est quoties cœpit imago loqui.*

Mysterium Amoris est, nec exprimi fas nisi sese Interprete.

Atque vero mihi longe promptius est *Amare*, quam illud dicere quod sentiri tantum gestit, non monstrari; & quoniam cordis incolit recessus, Contubernalem dedignatur Linguam. Quod nullis exemplis, nullis docu-

documentis Mortales accepimus, tum demum omnes scire cœpimus, postquam omnes idem fecimus. Diceres non tantum cæcum, sed etiam elinguem *Cupidinem*, qui omnes corporis artus præstitit vocales, præter unam linguam: unde disertius suspiria quam verba, quasi vitalis auræ internuncias particulas, transmittunt Amantes; & animatus tanquam *Paphiæ* columbæ gemunt epistolas; unde digitis sine calamo facundis confabulantur tacite, & in Corollis texunt dialogos. Per affabiles nutus, perque missiles risus, vocales cupiditatum Tabellarios, vota audiunt mutua, animasque visiles legunt. Nunc canori gestus, quasi tot rhetoricantibus figuris compositi, arcano vario que idiomate procantur. Nunc vultus peregrinantes, velut in ignotos defixi, dum consuetudini renunciant, clam consuescunt. Nunc sub.

Idiomata amantium, ut legatorum conficta inversis characteribus.

Colloquia, ut Angelorum, intuitu peragunt, non intellectu, sed voluntate sese explicante.

subducta supercilia iras projiciunt, sed & sedulo adblandiuntur, & in ira tenues solum delicias meditantur. Nunc intercursantes ex oculis Animæ, pronuba ex intervallo basia raptim delibant, & furta amplexuum referunt ovantes. Hoc inter triumphos & delicias reponunt, *latere*. Adeo illud, quod toties in Theatrum prodiit, etiamnum spectatores fugit, & sua persona ludos agit. Videntur sane supra humanas leges divini hi confabulatores, auguriis certissimis captare alterius vota, viscera inspectare; & vaticinia instituere, potius quam colloquia: ubi cogitationes clariori intuitu deprehenduntur, antequam in verba exeant, aut fallere norunt; & vota quasi spectra oculis objiciuntur, sed ut imagines quædam, non alia arte, quam qua nascebantur, conspiciendæ. ubi exeuntes è corporibus spectabiles, velut

è

è simulachris numina, non solum se aspectui exhibent, sed induunt, & quem affari contendunt, penitus animant. Plane quasi intra idem corpus libere commeant errantes & vagæ mentes, nec minori silentio quam secum ipsis colloquuntur. Hic unus exprimi nescit, & velut mysterium colitur affectus; cujus sacra (uti antiquissimis fere Numinum) perinde ac crimina, pudore & silentio proteguntur. Habet flammeum suum omnis *Amor*; *Venerisque* Alumni cum *Æneа* nube circumfusi procedunt in publicum, & in ipsa hominum frequentia sibi secretum faciunt: quin & uno haud contentus velo, gaudet *Cupido* ex insidiis saucia spectare corda, ipse non spectandus. Ita qui mundum composuit, sese in confuso reliquit *Amor*, inter antiquas tenebras & primævum Chaos receptus.

Flammeum & velum habet omnis Amor.

Solem usque adhuc fugit tanquam

Mysterium.

Amor; nec exprimi fas est.

tanquam Proditorem *Venus*, & ne deprehendi possit, nescio quis Deus conclusit in Labyrintho, non solum *Pasiphaës*, sed omnem omnium *Amorem*; & si quando deprehenditur, aut retibus laqueisve implicitus, aut monstri specie involutus apparet. Ænigma herele quisquis amat, & sibi ipsi factus Problema; quodlibetice vivit, & in utramque partem exercet affectus, dum pugnantibus votis, per fluxus refluxusque pectoris huc illuc rapitur; ut in illo facile agnoscas contrariis ventis undisque multum reluctantibus genitam *Cyprida*. Itane eundem illum & servire & libere agere, sui juris simul & alterius, & quod Imperatorum libertis evenit, nullo magis quam obsequii Titulo Dominis imperare? Itane eundem tam bono omine, mori simul & vivere, & Phœnicis sorte, vitalem sibi rogum exstruere, unde ex incendio uberius reviviscat

Ita etiam Aenigma est, nec vel intelligi potest.

Problemata amatoria.

vivifcat ? Itane maligna & infana effe Amanti vota, eum cui maxime favet, ideo miferum optare, ut fuccurrat ? vulnus prius infligere, ut fit ipfe fanitatis & falutis author ? ideo Amicis defpoliatum, & fortunis omnibus exutum velle, ut horum ipfe in locum fuccedat ? & prius Neceffitas quam Blanditiæ & merita illum ad amplexus trahant ? Nefcias an tibi iratum & adverfum habeas, an propitium & benignum, dum eadem maligne moliuntur Odium & Zelus. Inhumane factum eft, aliorum deprecari gratiam, ut fibi unice placeret; aliofque amandare confortes, & in jus vocare quafi fibi damnum inferrent ; & hoc follicite cavere, ne aliquando fapientior evaderet, unde ipfe in contemptum veniret: fcilicet cæcum effe & Amafium juvat. Quin reciprocis æftibus & Paroxyfmis, ritu febricitantis, friget & recalefcit.

Malignus fimul & Benevolus.

de-

Nullus sine indignatione Amor.

devotum pectus; nec ullus est qui sine indignatione amat, Exsecratur merito jucundum illum Carnificem, qui flammis amantem adurit, qui se sibi surripit: sed & juvat, Papilionis instar, has circumludere flammas, & beato frui necis autore.

Seipsum miser extra se quærit, hæretque captari, ut captum quandoque se redimat, & ut sibi sit proximus, semet possidenti adhærescit. Difficile illi est *Amare*, difficile etiam *non Amare*; utrisque difficilius est *Amore* frui. Tam votis suis, quam votorum exitu affligitur necessario miser animus: ut si propitiis diis, & secundo fruatur *Amore*, jam priores reposcit cruces, & dulce illud tormentum suspirare & cupere. Vsque adeo juvat amplius ad amplexus aspirare, quam iis velut catenis astringi. Pluris quisque facit desideria, quam desideriorum eventus. Nulla sane sorte felix

lix futurus, qui de ſucceſſu queritur, jamque ægre patitur ſuſpiria ſua, anxiaſque delicias diſperdi. Quod durum premit Amantes fatum, quibus utut faveat fortuna, ſua ſemper mens adverſatur.

Unde ejus conſpectum fugit, tanquam malum ominatum, cujus tamen vultu paſcitur, cujus in lucem prodire id demum naſci exiſtimat? Quænam hæc infelicitas, voti compotem voto non poſſe frui? Illa cincta Gratiis Majeſtas & allicit, & terret. Illa oris ſereniſſimi, ut ſolis claritudo, & reficit oculos, & perſtringit. Hæret attonitus cultor veneratione tantæ divinitatis, quam ſibi timendam finxit, Cyclopis fato ſuum paſſurus fulgur. Numen illi impoſuit *Amor* & titulos, ut jam dignior videatur poſſeſſio, quam qua frui ſibi permittat, ſuamque ipſe patiatur invidiam, ſibi obſtet Religio; & quicquid

Amat, ſapit, & timet conſpectum.

pro

pro Numine habet, mente ſola, non oculis, adeundum judicat.

Alternis gaudet & ſuſpirat.

Scilicet huic affectui ſollicite proſpexit Numen, dum gaudio immiſcuit tremorem & ſollicitudinem, ut delicatior exiret voluptas. Hinc ipſa deſideria ita torquent, ut etiam delectent; & gaudia ita calamitatibus infeſtantur, ut etiam crucient. Ita parce exhibentur, quemadmodum dominarum vultus, qui per byſſinas nebulas tantum apertius celantur. Ita ut illis contingat, & habere ſimul & carere, utpote quibus majora quæruntur quam quæ tota ſimul indulgeri fas eſt gaudia; & per vices tantum conceditur ambulare, aſſidere, ſpectare, alloqui. Quinimo poſt hæc omnia irrequietus uſque & famelicus animus, nec conſortio, nec aſpectu ſatiandus, aliquid divinius ultra experiri ſcit, quod nec aſſequi, nec ſcire datur. Neſcio quo fato hoc

hoc illos verſat infortunium, ut quia niſi per ſomnia nunquam felicitatem ſoleant prenſare, quas vere tenent delicias, tenere ſe dubitant, tenereque adhuc tractantes, umbras & ſomnia eſſe exiſtimant, amplius deludi recuſant, & timent frui.

Affectus ille qui cæteros componit animi motus, qui homines, feras, & Philoſophos conciliat, ſibi unice diſſidet, & diſcordi nexu rerum diſſimilium nuptias inducit. Nec ergo *mollem* convicieris cujus brachia tantum amplexibus atteruntur; qui ſemper aut odores exhalat, aut ſuſpiria; qui levis ſupercilii minis oculique ictu proſternitur: etiam *durum* & *aſperum* ſcias, qui curarum pervigilia, & triſtes in lumine excubias patitur, & prolixa injuriarum patientia animum exercet periculorum avidum; ut ſi deſinit metus, voluptati ſit eos fingere,

Mollis ſimul & fortis.

gere, & capitis discriminis accersere, tanquam blanditias, & *Amoris* argumenta, ut genus procandi censeatur pallescere, seque prius miserabilem reddere, ut probet *Amatorem*.

An vero stupidum dixeris, quod verbera & contemptus pro blanditiis urunt & irritant *Amantem*? Totus, crede, in animam transmigravit, aut æthercam ignis particulam, quæ nullas sentiunt plagas. Aut, si illud rideas, hæc scias, *Amoris* est Philosophia affectu odia vincere, ignemque igne, sed splendidiore, expugnare. Scias tamen, non *Amantis* iste *stupor*, sed *æstus* est; siquidem injuriæ ut spretæ exolescunt ,ita humaniter aoceptæ transeunt in beneficia, aut, ut dura omnia, molliore & cedente sinu franguntur.

Amantis vitia placent.

Quid adhuc insanum & cæcum exclamas, quod alterius maculas velut ornamenta & stellulas suspicit, quod

quod in vitiis causam decoris ponit, & culpam humanissimo errore (quod à Panegyricis fieri videmus) propinquæ virtutis titulo cohonestat? Se licet negligat *Amasius*, comptius ab *Amantis* arte fucus illi & ascititia forma inducitur. At (iniquissime Arbiter) Censorem postulas, non Amicum, & affectuum loco judicium exigis, quod invides *Amanti* felicissimum errorem, unde beatior sibi videatur? Fas sit sibi ipsi fraudem facere honestissimam, & augustiore specie illum in animo formare suo, quem ibi sanctius colere & contemplari decrevit. Pictorum illud est, vultus non similes, sed pulchellos effingere, & Archetypo blandiri; dum tabulam expoliat ad speculum potius, quam imaginem.

Ne tu, ne credas erutos *Amantium* oculos, sed velo tantum obductos, per quod, veluti per transennam nebulamve,

Cæcus, sed & maxime oculeus.

Iamve, securius clariusve prospiciunt. At contractos existimes, collimantium more, ut perspicacius cernant: unius obtutu defixi, ad cætera non lippiunt, sed fastidiunt, sed clauduntur. Ubi unius spectaculo sese fatigant lumina, aciemque in illo consumunt, & deponunt, quasi dedita opera, ut nihil præterea speculentur, non hoc est cæcutire, sed nimium videre. Quod si philosophari nihil aliud est quam Ideas contemplari, hoc ipsum profecto philosophiæ opus est, *Amare*. Imo vero si tantum quisque amat, quantum intelligit, migravit in Scientiæ argumentum illud, quod in affectibus insanum creditur, vehementer deperire. Audi *Amantium* machinas & obsidiones vel expugnandis regnis pares. vide triumphatas quotidie puellas, velut tot ingeniorum Trophæa duci, quas necesse est prius decipi quam capi, & invitas ad

sua

ſua vota perduci : ita falli amant magis quam amari, & prius ſtrophis doliſque circumveniri quam amplexibus. Expendas quantos ubique præſtat afflatus *Amaſia*, quos doceat Lyricos pruritus, quamque epigrammatice laſcivire erudiat ſaucii æſtus pectoris. Tanti æmulus ingenii exclamabis, *Da quod amem* : adeoque *Apollinis* vice in poſterum *Cupidinem* adornabis. Maligne erras, Cum ratione
quiſquis everſæ mentis deli- inſanit Amor.
ria eſſe exiſtimas, quæ divini furoris ſunt myſteria. Pari ritu ſine ratione feliciter impetus diſponit, ac nunquam errante dextra humana jaculatur corda, etiamſi idem cæcutiat , nec ſcopum collimante perfigat acie. Regitur nimirum non oculo manus, ſed impellente intus numine: neque ratione ducitur *Amor*, ſed aliquid ratione divinius ſortitur, ut ipſe Deus; qui Rationem non habet, unde poſſit errare, ſed certiſ-

ſimo

ſimo impetu fertur in omnia, & ſine conſilio ſapit.

Solius ſapientis eſt.

Quam bene inter ſe conveniunt *ſapere* & *amare*, cum ſolius hoc *Jovis*, & poſt Numen, ſapientis negotium videatur, qui oraculo par, ſatis novit, QUIS OPTIMUS. Alium enim amare præter optimum, nefas eſt. Hic unus erit qui judicium feret, fati inſtar, perpetuum. Non *Amare* poſſit ille, cujus fallit opinio, cujus errat amplexus, aut quem aliquando debuerit odiſſe.

Conjugium enim *Amantium*, velut ſolenne Matrimonium, nullum admittit Repudium. Ubi Zona ſolvitur, nodus ſubnectitur non ſolvendus, ſed, velut ille *Gordianus*, diſcindi aliquando poſſit, nunquam ſolvi. Quanquam enim Animarum nexus morte ſola diſcindi poterint, poterint neque morte ſolvi. Non deſinit *Amor*, licet deſiit quod amatur. Tunc quoque cum fuerit non

non videbitur Anus conjux, & quæ defloruerit forma, fideli mente ſervabitur illibata, & ſaltem memoria amabitur jam paſſa Metamorphoſin pene ignota uxor. Tunc quoque cum fata eripuerint, quaſi tantum abſentiæ per intervalla diviſus, ſpirabit memori in animo ſuperſtes uſque uſque amicus: quoties dulci cum ſpectro miſcebit amplexus, negabit periiſſe. Nihil agitis, O *Parcæ*, adhuc colloquimur, adhuc duo ſumus. Aliis Hominem eripuiſtis, mihi nec umbram quidem. Prius tantum eadem anima, nunc etiam corpore utimur. In Nos, ut in Aſtrum ſuum & cœlum, recipitur.

Res perpetua amor,

Jam Circulum ſuum confeciſſe *Amor* videatur; qui ita ſemper eo redit unde proceſſit, ut perenni motu divina imitetur; ita in ſe definit, ut ſemper incipiat. Neque enim amat, ſi quis aliquando aut minus, aut non

Circulus eſt.

omnino

omnino amare poterit. Nec enim ut cæterarum rerum ita *Amoris* finis aut satietas est; nec, ut fames sitisque assumpto cibo sedatur: quandum expletur, non extinguitur, sed succrescentibus irritatur deliciis;& tanquam novo indies spectaculo dilecti vultu luxuriatur. Perenne capit oblectamentum, perpetua urgetur aviditate,& semper invenit quod ultra expetat: Contemplantis animi, & cœli ad ritum perpetuo movetur, non quiescit; nec lassat iste, sed reficit labor. Ita unius finis beneficii gradus est futuri, & geminato imitatus ardore Hominem primo, deinde beneficia sua fovet.

Mors Amor.

Immortalem oportet esse *Amorem*, vel quod æterno dicatus, vel quod in se semper subit Mortis vices. Quis enim nescit testamentum simul *Amantis* & fatum esse, unde animam ab ore alterius legendam extremo suspirio

suspirio exhalat, suique hæredem ex Asse constituit, unde bona dispensat, & illuc supellectilem transmittit, quo demigratus est? Cui vatum divina sors contigit, extra se rapi, vitæque quasi perpetua extasi frui, propriaque exui anima, ut aliena felicius impleatur. Fidem mihi facit transmigrationis & μετεμψυχώσεως suæ dum amat *Pythagoras*, non dum philosophatur. Cujus desultoria anima, & emissitium pectus, depositis ad libitum, quasi vestimentis, corporis exuviis, sedes ad amœniores & pulchrius hospitium, velut ad Elysium, evolat. Ante hunc obitum nemo felix, quem præstant *Amor* & *Philosophia*: hæc animum pulchri contemplatione colliquescentem solvendo à corpore, iste pulchri ad complexus emittendo. Inde fastidium, hinc fuga exitusque sui: utrinque accersitur pulchrum sine necessitate fatum, & velut

Hic Pythagorica Transmigratio.

velut phœnici magna libi
pereundi. Ad lautioris co
spectum ædis (delicatulam
more Dominarum) subit p
mum sui fastidium domicil
& superba ægritudo; dein
ad oras illas florentes pe
grinatio, in quibus quonia
nasci non licuit, volun
hospitari, & consenesce
aut quasi repetitis vive
rudimentis renasci. Qu
quis es qui hos neges A
marum transfugientium
cursus, attentius specta,
ea semper parte manifest
confluat anima, qua prop
accedit ad *Amasium*. Si ju
gantur dextræ, distribui dic
in digitos palpandas anim
seque mutuo prensare, & a
ctere, Si conferantur late
exsultare præcordia, & gl
merantes subito illapsu sp
ritus illuc senties facto a
mine concurrere, pulsa
seque (uti solent Rustici
verberibus salutare, exitu
que pene rupto carcere, qu
rere, & eluctari. Quo dica

Vnde ex conspectu Amasii Rubor.

fascin

fascino ad conspectum chari capitis evocatur subitus in ora rubor, & saucii pectoris index exsilit in ferientem, non aliter quam hominis cæsi vindex cruor erumpit in Homicidam, vulnusque redit in vulnerantem; dum hic ad vindictam nescio quo instinctu, inde ad medelam festinat purpurea Anima? Vide ut avide captant sonos Animæ in auribus excubantes, & in eos mox se covertunt, Spiritus commutant, dum verba miscent, & in illa ipsa immigrant vota, quæ loquuntur. Vide errantes ex oculis perenni effluvio Animas cupidis obtutibus sese consumere, & frequens deliquium pati spectando. *Amantibus* idem prorsus effari est, & exspirare; idem videre, & sese extra mittere; spectare, & transire in spectaculum. Adeo festinans ad exitum totus homo modo in oculum, modo in aurem migrat, & ea solum parte vivit, qua

Vnde deliquium.

qua ſuo fruitur Socio.
homines *Amor* contra
cogit ſpirare; &, ut quæd
imperfecta Animaliā, un
ſenſu jubet eſſe content
Atqui vero hoc eſt divin
hominem , non manc
reddere ; ex quo pauci
ra vitæ inſtrumenta poſ
lat.

Eſt Animæ extenſio.

At unde ſuave detrim
tum corpus , inde c
augmentum Anima , &
panſione quadam in ma
diffuſa , quæ unius tan
pectori nata eſt , nunc &
terum regit, bis victura. I
duo corpora confuſa ne
cui potius formata vide
tur , ut in omni Amore
crementum agnoſcas : Q
quis amat, inde numerus

Vnum in multos diffundit.

Antipherontis fato , aſſidu
ſecum circumfert conſ
tium , ſeque altero ſod
fruitur. Si tamen numer
hic dicendus eſt, quem mi
computat idem calculu
quem unus diſtinguit . h
mo, commutatis vicibus hi

ind

de positus. Fœcundo errore non aliter Amantibus, quam tantibus, bina apparent nia. Sed eo ritu bina, quo ipsi oculi, quorum unicus ice motus, unicus visus t. Duo hic videas adeo arcte amplexus irruentia, ut in num transeant; & amlexus perdant velut intra se complicatis brachiis Dum *Salmacis* fato idem sit quod etit, & petitur; nescit an amet verius, an ametur; nec uitur, sed convertitur in otum. Vah, ludis fraudunter, munifice *Cupido*, dum ntra pectus condis, quod ad mplexus requiro. Nimium ropitius es; fac aliquid conra, ut duo simus, ut esse nos entiamus quod volumus. Obstat cupienti, nimium ui. Obstat eundem esse, quem ad partes voco. Idem sque velle & nolle, nihil consortii affert, ludibrii plurimum & fastidii. Dum consulimus, Invicem tantum assentimur; non mutua officia,

Vnum ex multis factu.

ſed delicias nobis facimus. Videor umbram pro Amico complecti, quæ veſtigia ſemper premit, & motus imitatur meos. Abſiſte precor, O mihi meipſo junctior Amicule, faxis quantum potes, bene velle, ſed minus Amare.

At O Cordium Tarpezitam *Cupidinem!* O inſtrumentum commutandi, & utilem ſyngrapham, unde eadem illa proplaſtice compaginandi corda, eadem vis quæ unum ex multis facit, unum quoque in multos diffundit! Sic eadem eſt unitas, quæ cum ipſa non ſit numeranda, exit tamen numeri principium. Sic eadem ars eſt, quæ res multiplicat, & ſubducit in ſummam. Neque hoc detrimentum exiſtimamus, ſed compendium; niſi quod amplius prodeſt vires colligi, quam extendi. Eo perfectior quæque res eſt, quo ſimplicior. In nullo ſpacio aut numero comprehendi, Dei eſt.

Quic-

Quicquid optimum, quicquid summum est, id unum esse oportet.

Vt ergo hoc perfectionis habet *Amor*, summam unitatem; ita & altero gaudet perfectionis titulo, sese communicare. Quicquid enim perfectum est, hoc uno modo crescere potest, si se distribuat. Hoc censu in suo sæpius scribit, quod alios ditat augetque. Hinc ille benignus Animus, natus ad humani generis patrocinium, tam facilis ad Amorem, quam omnium Amore dignus, illud instituit liberalitatis genus, seipsum alteri donare: quod unum proprium hominis bonum est, & primitivum munus. Cætera aliena sunt, nec in nostris numeranda; quæ non magis quam solem hunc & communem Auram possumus largiri, & vix jure utimur, verum non sine rapina donamus, cœli nimirum & fortunæ Beneficia.

Primum donum est.

Ad Numen propius accedit quisquis amat; eoque huic uni cum Numine incumbit, *Prodesse*. Sentiunt itaque & qui animis maxime valent, æque ac qui corporibus, ingenuos generandi, id est, dicendi pruritus, capitis puerperia, & castissimam propagandæ virtutis libidinem. Etenim fœcundas mentes, uti fontes undarum vi æstuantes, eluctans intus Anima, & singultiens spiritus impellit, ut sese effundant. Tantum abest ut ab egestate proficiscatur amor, ut opulentiæ nomen sit, maximeque adveniat naturæ subsidio, nisi quis ægritudines nominet ipsa remedia, quia cum morbis conjuncta. Non libet amplius de naturæ angustiis queri, postquam ingenuum illud humani generis commercium indulsit; quo quisque se tradit & alium accipit, (neque enim *Amore* nosmetipsos prodigimus, sed commutamus) imo

Opulentiæ, non indigentiæ nomen.

imo quicquid in alio divinum est, suum transfert in Ærarium, alienis Hæres accedit opibus, alienis quasi suppositìtiis dotibus expolitur, suosque in altero defectus supplet.

Ingenuum est commercium.

Fallor tamen, aut nulla in Amicitiis negotiatio nullum aucupium subest; sed neque hoc Amoris præceptum est, UT AMERIS AMA. Gratis, & sine pretio adacti, hoc quodcunque sumus alteri impendimus, communicandi tantum animo quanquam commutandi fortuna. Quid enim liberalius istis Amandi exemplaribus, Deo, & Parentibus? Quorum affectus omni gratitudine majores coli tantum possunt, non rependi. Illic tamen ubi improbus esset omnis gratitudinis conatus, vices constat referri, dum ipse cultor Dei, opificium simul & opifex, Deum facit adorando, & genibus ex suis (uti ex femore *Bacchum*) *Bacchi* Numen parturit.

Non commutandi, sed communicandi animo, quanquam & commutandi fortuna.

turit Pietas. Et idem ille, qui parentibus vitæ brevem usuram debet, iis vitam reddit posthumam, transmissæ animæ non magis hæres, quam custos. Aspice vitem *Cupidinis*, non *Bromii* Arborem, ut mille brachiis ambit, mille amplexibus sollicitat virum; ut illi uberius præsidium præstat & ornamentum, à quo fulcitur. Non alia onera quam gemmea dona & umbram apportat; unde ab injuriis Cœli defendat, quas ipse sustinet. Dixeris, non auxilia petere, sed ferre *Amorem*. Vnde amplitudinis tessera est, & superiorum sors, libentius *Amare*, quam *Amari*.

Amoris à sacris & castris amandatur quicquid infirmum.

Ite nunc quotquot creditis non Benevolentiæ causa, sed Profugii, Homines uti imbelles feras coire: sciatis illum quem olim puerum putastis, denuo adolevisse *Amorem*. Sciatis ab his sacris quicquid infirmum est, sive sequioris sexus, seu debilio-

ris ætatis, procul amandare steriles cultus, & male pia opprobria militia ubique vacant, neque *Cupidinis* castris sacramenta dicunt pueri, fœminæ, senes, neque (quod his omnibus infirmius nomen est) improbus animus. Proh! Humanitatis certamen quale inibitur, ubi vincere, aut vinci pudor est, ubi honestior fuga est? Quale inter hos fœdus & consortium, qui nihil habent commune præterquam unum hoc, *Vivere*?

Quid autem isthæc lasciva ætas, quæ sodales juxta ac ludos in horas mutat? cui textiles in *Aulæis* viri ad consortium unice placent, veri terrent Homines. Cui odii & Amoris causas ignorare Innocentiæ meritum est, & digna miseratione virtus. Quæ quoniam omnes, tanquam parentes, pari affectu prosequatur, omnium subinde tanquam parentum promeretur indulgentiam,

excluduntur pueri, ut virtutibus, ita & amicitiis immaturi.

Ami-

Amicitiæ adhuc impar. Quanquam & hic amabilis Benevolentiæ error, quoddam videatur humanitatis rudimentum, & amicitiæ Tyrocinium.

Senes & emeriti, qui moleste nimis aut delirant, aut sapiunt nimis.

Quid altera ista severa nimium ætas, non sibi magis quam aliis molesta? Ista scilicet quæ baculum sola deperit, aut pro ligno Hominem sumit, in quem reclinet; quæ toties alteri irascitur, quoties Podagra furit, suosque morbos querula imputat quasi crimina amanti; quæ tremulo non magis corpore quam animo, omnia pro suspectis habet. Etiam officia expavescit, tanquam captandi artes. Nimium illi placere est Pollinctorem agere, & quasi mortuum ungere. Iuventutis luxus mihi invidet semper, aut castigat transactæ Adolescentiæ ad exemplar; meosque mores culpat, ut suos jactet, meus nimius Rivalis. Elatum crederem, dum audio annales,

& Epitaphia sua quotidie recensentem; monitus asperiores patior perinde ac jurgia & lites in hoc perpetuas, quod non una consenescam, una commoriar. Importunus rugas in me suas exigit, & istam senii virtutem dicam an morbum? *Sapere & ringi.* Videor sane coram Magistratu sisti, & censuram subire, non sodalitium. At quisnam crudelior *Mezentius* cadavera calescentibus desponsat amplexibus? & inter vitæ delicias præcipit deliria, & consilia? Quis iniquus Arbiter me cum alterius ævi homine jubet retro vivere? quem paulo familiarius habere nefas est, & revereri id ipsum est extra Amandi fines & humanitatis jura quadam Apotheosi proscribere. Verũ uti teneros animos prodromis nascentis amoris deliciis imbuit Volupe istud cum paribus ludere; ita etiam emeriti caloris ultimus aliquis conatus videatur, sive ado-

lescentium

lescentium infamiæ deliriis sua blandius attemperare, sive cum coævis una tussire, veterumque Amorum recordatione & invidia frui. Quibus unum hoc restat; missione jam nolentibus data, alienis Amoribus interesse, præcepta quasi philtra miscere aliis, & suspirare; molles erudire amplexus, & optare. Etenim hæc Cadavera, quemadmodum Animæ, sic & flammarum reliquiis miscere palpitant; quæ non vivere faciunt, sed vixisse ostendunt; tædasque *Cupidinis* nunc denuo usurpant ad funeris pompam.

Fœminæ, ut diversi ab homine generis animalia.

At O *Cupido*, O *Hymen*, *Hymenææ*, quam impares faces accenditis! virum cum fœmina! hoc non jungere est, sed perdere; nempe infelicius par, quam animam cum corpore: cujus consortium dum oblectat, infra se demittit, & dehonestamento est; dum inservit, fallit, & detrimento est. Alteram ex adverso lancem

cem non implet fœmina, sine Auri pondere. Opus est ad hos amplexus, hæc ad oscula, dote & stipendio. Conducitæ hanc felicitatem, non gratis admittimus. Neque tamen inter consortia humana, sed inter peculia numeranda est mulier, Thalami supellex, & mensæ ornamentum. Sic cum illa quemadmodum cum catella luditur. Non degitur hoc quodcunque ævi est. Cui pigritiæ & luctus tempora sola permittenda sunt. Cum nocte aut cœna veniat Lux mea, horasque perdat etiam invitis nobis perituras. Hæc vitæ intervalla, & respirandi Parentheses, & vacua actionum vix satis implet: ad iniquæ naturæ pensa, & ævi nostri dispendia accedit, somnoque & cibo gravius damnum est, uxor, dicamne? & dicam sane, pace Gynecæi, quod sentio. Ego has humani generis expletivas particulas, quasi in orbe muscas, conditas existimo,

istimo, ne humanis rebus vacuum contingat. Ego totum hoc futile genus, medium quoddam Animal semper duxi, quod hominem, Centauri instar, cum fera componit, & quasi utriusque Naturæ & metamorphosis confinio detineat. An vero hoc consortium dicitis, quod id unum homini præstat, ne solus sit? Plus satis est illis si Rationis vim agnoscant, & sentiant, non utantur; & ut Animantes natura sua efferæ, consuetudine demum mansuescant. In his nihil magis timendum, quam ne sapiant, aut aliquid sciant ultra silentium, & oblectandi simplicitatem.

Amicitia rationis opus est, judicii res æque ac affectus.

Sanctior res est *amicitia*, quam ut amplexus vel honestos adsciscat, quos deprehensa debet erubescere. Augustior hæc flamma est, quam quæ adjunctam una levitatem patiatur. Imo arctius connubium est, quam ut admittat vel sexus discrimen. Supre-

Supremum hoc est Ratio- nis opus, eligere cujus mo- ribus libentius vivas quam tuis, cujus arbitrium sequa- ris tanquam proprium; aut etiam exspectare dum eligas quem ames: ita deinde *A- mare*, ut qui impetu, non ju- dicio rapitur; ut qui semper amare incipit; tantum abest ut desinat: Hoc est impa- tientiam cum constantia jungere: hoc est consigna- tam in animo Ideam ipsa ce- ra expressius recipere, tena- cius servare. Imo vero istud est virtutis negotium, unam votorum mensuram figere; eosdem mores per omnes fortunæ vices sibi similes fin- gere; duos denique ita com- ponere, ut quod uni vix con- tigit, unum hominem agant. Quos eadem velle semper ne- cessarium sit, quia non nisi optima velint: summa quo- que gaudeant oportet com- munione, quia virtutes quas sine invidia possident, im- pertiunt: adeoque hæc a- nimi

quæ sola secum consentit, & præstat duobus unam vivendi regulam.

Virtutis negotium est.

Cujus fine] detrimento communio.

nimi bona magna aviditate effundi expetunt; & mentis candor, non secus ac cœli lux, perenni incremento sese prodigit. Item firmius vel *Stoica* fatorum catena vinculum, ubi perpetuam animorum cognationem inducit, non eandem parentem habuisse, sed eandem vivendi originem, *Rationem*; & (quod vim habet vitaliorem) ejusdem honesti affectu imbui potius, quam eodem sanguine; iisdem desideriis pulsari pectus, quam vel eodem spiritu micare arterias. Eadem ultimo numerare bona & mala, chariora longe nomina, quam communia pignora. Parum est eandem animam, parum divisam credere in duobus. Habent eandem mentem in duobus unam. Diceres vel nulla cogitationis invidia distrahendos, ubi nihil relinquitur quod duos distinguit. Quicquid enim distinguat, aliquando etiam dirimit, imo infensiores reddit

dit (quod ex altera parente, & ex ſemiſſe cognatis evenit) ipſa propinquitas.

Vir malus non eſt ſociale animal.

Fruſtra, ut cætera virtutum, ita & nexus & amicitias imitantur vitia. Quibus eaſdem habere voluptates, perinde ac eaſdem dominas, odium ex amore accendit. Eadem habere commoda (quanquam & hoc religioſius ſonat, quam vel eoſdem habere parentes) male ominata ex neceſſitudine invidiam paſcit, & rixas illis, ſeſe mutuo deprædantium, vel corvorum, vel etiam cohæredum majores. Haud alius invidebit, ſed mirabitur in unum conveniſſe; etiam conveniſſe negabit, aliter quam in una puppe navigantes, quos conjungunt metus & pericula; quoſque mox in portum delatos navigandi felicitas ſolvet, ſocietatis faciet naufragia, quaſi coorta in terris tempeſtas, negotiatio, variaſque in plagas diſſipabit iſte regionum

Secum ipſe diffidet, ſe fugit.

major

major quam hominum affectus. Qua fide cum aliis conspiraturos augurarîs, quos ad hanc consuetudinem benevolentia non impulit, sed ingens sui fastidium? ægre se patiuntur, seque devitare inter turbas moliuntur, non delectu ullo, sed quo licet suffugio. Quis enim illis placere possit, qui sibiipsis displicent; qui mores illibatos & sui dissimiles quasi exprobrantes aversantur, & horrent, ut sontes *Magistratum*? Mores autem æmulos (ita metuunt vel ab imitatione probari) quasi *Rivales* ne extrudantur, extrudunt; & aufugiunt uti deformes Speculum. Hæc prima est improbitatis pœna, se vindice etiam inter homines damnari pessimæ solitudini, malefidis sodalitiis; huc adeo omnia magno conatu frustra agere; tot obsequiis aliorum mercari affectus; blanditiis stipendia conductitium locare animum, & Amicos sedulo colere,

In alium incidit non benevolentia, sed fastidio sui delatus ad societatem.

In moribus qui nec similes patiuntur nec dissimiles, tanquam ulcera contactum fugiunt etiam medentis foventis.

colere, non aliter tamen ac ſolet calceos tergere, & jumenta curare, utpote nimirum ſua miniſteria, ſua peculia: omnia denique ſui unius gratia ſatagere (quod grandibus beneficiis ſolet fatum accidere) omnia ingratitudinis damno diſperdere, ſuique odio, ſuique tædio, inter hæc fortunæ lenocinia flagrare, expaveſcere. Quiſquamne illic quem ſibi infenſum videt, ſeſe alterum eundem ſiſteret? Quiſquamne hujus ſævam benevolentiam, quem nollet eodem animo amare, quo erga ſeipſum affectus eſt? Cujus ſerenos vultus, tanquam illos *Martis* aut *Fortunæ*, debet metuere, gaudiiſque ſuis timide frui, tanquam inſidiis, aut deliciis proximo ſole & vento pereuntibus. Videor mihi videre male ſecum cohærentes gemellos, non diſſimili ſpecie quam diſpeſſam Aquilam, ubi complexus colluctantium, ſimiles vultus,

tus, quales in divortiis aversi, & contrarii volatus, sese semper fugientes, semper retrahentes. Solve male coictos nexus, O Rerum Arbiter, tuque audacior rerum opifex, Pictor. Avolabit continuo, seque destituet dimidium Monstrum; jamque constabit non sponte, sed errore coiisse. Apage *Veneris* deforme prodigium! horret Natura, horret istos plusquam monstra diversi generis Animalium coitus. Nihil hoc *Amantium* genere infelicius. Qui Imperatorum veterum, aut Avium ad ritus, vagum conjugium ineunt, sed stata luce, sed solennibus *Hymenæis*, mox tamen elapsa tempestate solvendum: Cum deferbuit Calor, noua agitur Repudii libido: Quos non ultra breve convivii spatium propitios conciliat gratia, eademque confestim saturos dimittit. Quippe qui vehementer ignorant id quod effflictim discupiunt. Fortuitus affe-

affectus, votorum insania: uti olim fluctuum *Venus*, temere enascitur: Hallucinationibus sustentatur, mox, cum primum ad sanum redierint, ultro damnandus. Dicam mehercule, quotquot impetu aut morbo amant, una sævire, conflagrare, & febricitare; non consentire, non conspirare.

Non ad luxum, sed ad disciplinam orbis hoc severiore Naturæ edicto, quemadmodum *Lycurgi*, cautum est, Ne quispiam *Amatore* suo vacaret. O bene, quod par nobis Amandi ac vivendi necessitas imponatur, eodemque calore vigeat & exardescat pectus. Et qui sine numine, sine Deorum præsidiis superesse poterant *Epicuræi*, non tamen esse sustinuerunt sine eo quem colerent *Amore*, cujus metu ac Religione jucundius sese exercerent. Ita malumus fingere potius Numina quam accipere. Et quoniam insitum nobis est

Lycurgi idem & Naturæ edictum, Ne fas Amare neminem.

"Αθεον citius quam ἄφιλον Invenias.

est *Amoris*, atque *Pietatis* instinctu agi, pari utrinque superstitionis Zelo, ne desit quod veneremur, indigna prorsus ludibria, catulos, feles, & quicquid *Ægyptus* coluit, in Amicos adoptamus, & Penates. Imo absentibus procis, impatiens Amorum *Gellia* speculum, & imaginem suam mœchatur ipsa; quodque vel *Ægyptum* puderet, turpius *Niliacis* monstris Animal, suspicit seipsam: sed ignoscere juvat, quoniam omnes juvat idem insanire, & inepte potius quam nihil *Amare*. Velis, nolis, aliquid semper velle necesse est; siquidem eo ipso quod nolis, aliquid expetis.

Ab affectibus cæteris nemo non est aliquando liber.

Cæteri quidem affectus ab Arbitrio nostro dispositi, aut impetu suo consumpti facile exolescunt, *Dolor* si rationi non cedat, cedit tempori, cedit odiis: *Odia* ipsa aut difficili bile exagitata, aut metu sibi imprimis displicent: *Metus* etiam, ut desint cætera

cætera remedia, malis ab ipsis possit opprimi, suique magnitudine victus, occallescere, & stupore sanari: quin & *Ira*, omnium ferocissima, lassata in clementiæ speciem mansuescit, aut satiata Animam in vulnere ponit. Vnus hic affectus qui luxuriatur adversis, & dum opprimitur, delicatius lascivit; non, ut reliqui, in hunc finem natus, ut restinguatur, contentus desinere migrat in necessitatem, & voluntarium fatum. Libertatem ultro exuit, quam in eo consumpsit eligendo, quod perenni desiderio & possidere simul & persequi possit; quod nolit aliquando possit odio habere; & *Quis desiderio sit pudor aut modus?* Cui vota si quando errant, ingenuo saltem errore ad omnia quasi ad pulcherrima aspirant: quibus indignus est, quisquis non ultra modum insanus; amplius adhuc inhiando, non satis se inhiare, amplius sem-

Ab Amore nemo unquam vacat.

Iure suo insanus amor modum & finem nescit quia ad optimum aspirat.

per fruendo, non satis frui sentiat, sibique plaudat frustra semper beato.

Vt amare neminem, ita amare non optimum, nefas est.

Ita est: pari edicto sanxit rerum parens nefas esse, aut neminem Amare, aut non optimum: quorum istud est inhumano fastu mortalium genus damnare, hoc est vero pessimo parricidio seipsum disperdere; cui cum vitæ optio est, natalium suorum Arbitrium obvenit, licuitque sese in alio refingere, malit perire. Unum pectori regnum, sicut illud *Alexandri*, debetur tantum optimo, quem quærere vitæ pensum est. Hominem scilicet ex summorum virorum dotibus, ex puellarum votis compositum: Hominem nempe quendam Catholicum, ex omni virtutum Hyperbole ornatum, & quas uspiam invenire, & quas fingere licuerit, quasque tantum scire homini datur, non habere: Hominem denique qualem cum improbis votis formavimus,

Optimum quod nusquam est in natura, opinione nostra supplemus & varietate felicitatem consarcimus.

vimus, aut Ideam nobis aut Deum finximus, Jamq; eheu paulo digniorem invenimus, quam ut Amari fas sit, & tantum adorare liceat: Id demum quod *Amore* dignum, dignius cultu est. Hæ flammæ aris debentur. In opprobrium sui hoc desiderium indulsit Natura, cui par non est explendo. Ne tamen in tormentum tenderet, quod maximi beneficii loco dedit (quod indies irritat, nusquã satiat) quicquid rebus ipsis deest, ab opinione nostra id voluit totum suppleri, ut saltem delirio nostro beati simus. Supposititio pulchritudinis fuco eludimur; & prius fallimur, quam felices videmur. *Pigmalionis* instar, statuam quam fecimus deperimus; nec factam subinde, sed genitam credimus. Caligine nostra decepti nubem nostram pro *Iunone* libenter amplectimur: & decipi quidem juvat; adeoque labi, falli, errare Humanum est. Non in-

fortunio nostro, sed voto, utili impostura sit, ut uberius quam Calculatorum præstigiis fraus ipsa delectet simul, & lucri specie non falsa ditet. Siquidem credulitate nostra certius felices, & quod ditescentibus provenit opulentiæ fama, & suspitione locupletiores evadimus, quam amplissimis fortunis. Iô divitiis securus fruere, si quas propitius Animus, non Deus tulerit O auspicatissima, non sortis, sed opinionis secundæ munera! O bona, quoties diis irasci, aut fortunæ jocari collibuerit, non deponenda! Quæ nulla vis, sed nec altera opinio rapiet, nisi ut nova suppeditet. Esto, opinionem, tanquam fortunæ sororem aut Naturæ, varietas delectet; non tamen varietatis causa etiam monstra admittet, non hac levitate lascivit, sed occurrit rerum defectui. Affectuum sicuti & rerum vicissitudines ad solatium & remedium, non ad lucem adornantur.

Hinc amandi levitas rerum occurrit defectui.

nantur. Nullo utique Hominis, ſed Naturæ convitio & infelicitate fit, ut vagos & alternos *Amorum* animos reprehendamus; qui veteranos indies ſodales, tanquam trita veſtimenta, exuunt; qui Homines, ut Apiculæ flores, deſultorie delibant; quibus quoniam (uti philoſohantibus verum, ita bonum in fluxu, & in incerto poſitum etiam viventibus videatur) ſceptice propoſitum eſt Amare; neque inconſtantiæ hoc eſt, ſed judicii, cum delectu vagari, varioque mellificio ex omnibus carptim colligere, quod nuſquam ſatis occurrit. Nihil dignum eſt longo amplexu: Hæ quoque quas jactamus, non virtutes, ſed virtutum umbræ, tanquam nobiles picturæ, extrema tantum acie ex intervallo ſpectandæ, intuentium mores non patiuntur, & lento viſu evaneſcunt. Tanti non eſt totum hoc Conſtantiæ nomen, ut clariora meri-

Judicii & delectus eſt.

ta non colam, ut majora sidera non sentiam, quia sub minoribus natus semel fueram, morbitque & damnis adhæream meis, ne de statu quicquam pristino dicar decedere: ut denique Casum, aut quod sæpius errat, Arbitrium meum, quasi fatum, immobilis patiar. Sine precor has divinioris particulas mentis, quam in te primum stupui, in alio adultius emicantes vehementius mirari. Sine hos quos ipse educasti Amoris progressus. Idem ipse qui me animi candorem tui, liliorum & vultuum nivibus, rudisque simplicitatis facili satis, sed fatuæ nimis & necessariæ humanitati anteferre docuisti; nunc etiam docuisti conspecto uberiore splendore te contemnere nisi ex eo non tam contemnere videar, quam illustriore sub imagine impensius venerari. simili prorsus lege non extinguuntur, sed adumbrantur minores faces,

ces, & præ pudore se abscondunt stellulæ quoties exoritur plenius jubar. Quid hominum & Deorum fidem inclamas? Ea conditione amaris donec optimus omnium, omnique major comparatione mihi aut sis, aut videaris.

Despice insensata Naturæ ἱερτοπαίγνια, (quanquam pudet tam infirmis exemplis vitæ documenta & virtutis debere;) vide ut omnia etiam quæ pessima condidit opifex ad optima instigavit, & præstantioris pulchritudinis admiratione & desiderio. Voluit scilicet injuriæ & pudendæ inertiæ conscia Natura, quæ res sæpius abortit quam parit. & si ad exemplaria & Ideas respicimus, quot fœtus, tot & rara, & nihil præter monstra edidit: proinde vim artificem illis ingenuit, qua propius Ideas suas contenderent, sibique suam limam deberent. Postquam dimidiatum ubique

Appetitus omnis etiam insensatus tendit ad meliorem naturam, tanquam ad Ideam.

opus currente rota emiserit, cum altero conjunxerit, & utrumque absolverit; una hæc cuncta urget extra sortis suæ leges exire melioris ambitio. Hinc *Clytie*, quanquam radicibus fixa solis sequitur fugam, & obverso avide in *Phœbum* ore, dum radios imbibit, subinde in stellam evadit, sed vegetabilem in stellam. Hoc æmulo ardore dum æthereas flammas saxa hauriunt, concretum jubar ac solidam accipiunt lucem: olim rigidæ excremento molis, nunc in gemmas transeunt, & facies vibrant, non minus in rupe, quam in annulo Amatoris. Hac blanda arte dum pelagus Lunæ non clarius imaginem quam motus recipit, Cœlestis orbis Intelligentia, quasi sua gaudet. Hac amabili invidia dum Chalybs Magnetis quasi admiratione trahitur, & mox pronubo amplexu mutuoque anhelitu pretiosam exhalat Animam, jam quasi magnes

Vnde Amoris naturalis duplex finis.

magnes factus suas exercet illecebras, & tantum cuncta alia trahit, quantum trahitur. Ecce in rerum natura non secus ac in vita ambitiosa paupertas agitur, & potentiorum cultus: neque quicquam in alio diligentius suspicitur quam fortuna. Desit licet Philosophus, habemus Philomathematicos fluctus, qui lunæ deliquia certius quam Ephemerides ostendant: habemus Astronomos flores, qui solis motus doceant, & pro Horologiis articulatim pereuntis diei admoneant. Desit licet hujus Theatri spectator, & pronus in stuporem rerum contemplator, & procus; tota natura suiipsius veneratione rapitur, seque speculantur invicem, mutuoque conspectu pascunt, ut uterque mundi oculus, ita uterque mundus; & hic inferior superioris ad dignitatem aliquantum videtur assurgere, ea ambitione qua plebs

Hispana, dum procerum liceat majestatem æmulari, eaque arte qua plebs olim *Romana*, dum populus Patrum in connubium admitteretur. Nimium prospexit rebus suis opifex, quod *Amoris* tutelæ mundum commisit, unde otiosum numen aut negari possit, aut contemni.

Præter ista ulterior in homine Cupidinis scopus est. Divinitas & Æternitas.

Sed cum res aliæ ita sint comparatæ, ut capere tantum, & egere possint, unus Homo novit diligere. In illis rudem Natura adumbravit affectum, ut in minoribus exerceret, quod in Homine sollicito conatu expoliret. Quamquam & Hominum agnosco iisdem gradibus & incrementis paulatim procedere hunc affectum, quibus ipse Homo, & diversis quasi natalibus vita, sensu, ratione dotatum; implumem primum *Amorem*, informis sympathiæ instinctu prorepere, mox Cupiditatis alis incitari, ultimo in humanita-

manita-

manitatem exire, & rationem fieri, quod antea impetus fuit, aut prædominantis pondus elementi. Vbi enim tener adhuc calor pectori incubat, nedum disclusit palpitantes scintillas, sibi vix ausum credere desiderium. Vbi recens à vulnere Animus, nec ferientis manus, nec plagæ satis certus, illos concitat doloris stimulos, quos sentiunt infantes, quando ruptis gingivis dentes enascuntur: Tum cruda & ignara videas vix bene natos ad conspectus emitti ad conspiria, sicut myrtus myrto assibilat. Neque enim primis in gemitibus ultra nemus *Veneris* quod oberrant vagientes Amatorculi, auras intelligunt, quas ventilant: dum nectunt sine sensu Amplexus, & Pandiculantium more extenta quærant cui innitantur brachia. Dicas licebit Hederæ aut vitis ista insitiva brachia, & sinuosos tantum ramos; ubi vero

In quo gradus & ætates Amorum omnium.

pro-

procreſcente Cupidine crepitantia figant & deuorent oſcula. Palumbes intuerisnon Homines, ubi laſciva jurgiis querulos gemunt *Amores*; Turtures audis, qui porro amplius à natura compoſiti ad benevolentiam, blando & innoxio affectu proſequuntur alios, delphini & lacertæ præferunt Humanitatem. Verum profecto adultæ Homines flammæ rapit generoſior impetus cæcus quantumvis. Hac cæca vi perinde ac obſeratis oculis *Idalia* Palumbæ, ſurſum ferimur, & ſummo niſu in Cœlum, tanquam in nidum, neſcii contendimus. Vſque adeo Divinitatis avidam oſtentant indolem etiam Amantium vitia, & hujus unius affectus errores aliquid immortale ſpirant. Vt vel iſte impurior pruritus, qui inanes virtutum nuptias & animorum concubitus deridet, qui aliquid quærit quod amplexus impleat, & *Venerem*

Species Amoris Adulterini & errores Amantium.

rem

rem colit, quanquam natalibus inde suis tempestates & vitæ naufragia minitantem, videtur non tam *Hymenæi* tædis; quam desiderio æternitatis accendi; dum sibi superesse tanta libidine expetiscit, & longa nepotum serie, qua licet successivam immortalitatem consarcire. Hic quem cœna tibi Amicum facit, quem velut muta Animalia objecta offa conciliat, qui sumen & ostrea, non te deperit, etiamsi ad stomachi dimensum amat; & iste qui hominem eodem pretio quo fundum æstimat, eadem sordida spe qua agrum colit, & amicitiam velut quæstuariam rem nundinali animo exercet, seque suas numerat inter amicitias: & hic *Amoris* non varius æstimator tanquam nummo utitur; sed Deorum nummo, quocum homines cum Diis negotiamur, & ditescimus numine: & iste *Amore* suo fruitur ad luxus & convivia; namque ere-

Aliquid Divinitatis aspirant etiam qui negotiantur quasi mercatura affectuum

creditur numinis ſummi æque ac *Veneris* nectar. Utraque ſane minore Avaritia ſuo proſpicit commodo, ſive qui patrimonium, ſivequi victum quæritat ex affectu, quam qui liberali animo peritura bona properat donare, extra fortunæ fatique aleam transferre antequam pereant. Qui ut ut vices expectet nullas, nec venditet dona, ampliſſimum inde nundinum pretiumque retulit, benefeciſſe; & quamlibet magna dedit, majus ſibi munus repoſuit, virtutem. Vnde grandia donare, & qualia pudor vetat ſæpe accipere, amplius prodeſt Authori, vel quod verendum reddat ut exigua ab eo non expectentur; vel quod eo uſque beneficium exhibeat, ut vel ipſo *Iove* & *Sole* magis neceſſarium: à quo beneficia pro debitis exiguntur; ut pro more ſuo & officio videatur facere quoties munifice ſe gerit; ut largiendi frequentia & amplitudine

Liberaliores ii ſunt qui ultro benefaciunt.

tudine denuo gratias perdat.

Quid de illo sentiam qui delectare quærit, non Amare? Quem ego ut æstivam arborem lætus adeo, quæ mihi otia præstat & umbram; sed sæviente mox hyeme inutilem: Cui quotquot severius amamus istud sæpius intonare solemus, *Amicus*, uti Uxor, dignitatis nomen est, non voluptatis. Novam invenisti extra amplexus libidinem. Hac lascivia, vel prostibulis pejore, *Amorem* ipsum devirginasti. Sedulo placere captantium ars, & meretricii Sodalis blandum est venenum: lautius excipere piscantium est: magno ambitu adblandiri *procorum* videtur, & *Amandi* rudimentum, haud *Amantium* vita. Absit ut id esse *Amicum* credas, quod dum cupis, Tormento, dum possides, nimium tædio sit. Non tamen longe erras, qui omnes uspiam *Amatores Elysiis* spatiari

Amicus & Vxor dignitatis nomen.

tiari credis, & quacunque gressus ferunt flores enasci. Non alia Cœli gaudia sunt quam *amare* & *amari*; non alia terræ. Divinus is ardor qui Empyreum facit, & futuræ vitæ felicitas erit, hujus unicum erit solatium. Cætera omnia patimur; iis solis fruimur, iis lætamur, quæ votis eruimus, quæ deligimus, propter quæ etiam cætera adversa non patimur. Vidimus in tempestate geminos istos *Fratres* avide exultare concursu, nec liquidiora navigantibus portare quam sibiipsis gaudia: quod lumine conjuncto contigit utrisque sese in complexu perdere, geminumque inde restitui. Novimus & nube circumseptos *Veneris* alumnos, tanquam fere serica sub nube sponsas, secretiore triumpho ad vota sua perduci. Fatemur aliquid in Amore ærumnis potentius, honore augustius, divitiis splendidius, voluptatibus jucun-

Nulla usplam nisi ab amore voluptas.

[f]undius, cujus causa illa omnia contemnimus: imo propter quem illa non contemnimus, sed in veneratione habemus. Ita placet unice, ut per illum cætera omnia, etiam quæ evilescunt, perplaceant. Eo gaudet majestatis privilegio, ut nihil illi in probrum cedat; & ab infamia liberet, & gloriosa citius reddat vitæ dehonestamenta, quam ab aliis dehonestetur ipse. Hinc adeo fit ut inter *Herculis* labores decimus tertius celebretur, & inter laudes decantetur, non minus colum tenuisse, quam clavum vibrasse: quacum (licet alias omnes feras domuit,) restat adhuc vincendum non nisi suis artibus monstrum, Fœmina. Quid miremini *Phœbi* inviolandos radios, si *Cupidineæ* faces rerum sordibus splendorem immittant, nec inquinentur?

Ita placet unice, ut per quem cætera omnia, etiam quæ evilescunt, perplaceant, & vitæ dehonestamenta transeunt in decora.

Quid frustra sollicito ambitu quærit in rebus divinitatem

tatem famelicus animus,
hanc secum afferat? & su-
quicquid amamus id om-
numen est: *Iupiter est qui-*
cunque cupis. Itane? sordidu-
istum qui socium sine d-
admittit, nummulis sign-
tum exosculari, & præstin-
re, & numerare *Iovem*? Ita
sed *Iovem* sub auro fulgur-
tem, & conversum in pre-
tium Deum. Itane & lib-
dinosum istum prurire *Io-*
vem? Ita sed *Iovem* sub Sa-
tyro genitorem, & conver-
sum in flammas *Semeleiu-*
Deum. Ita prorsus & alter il-
le delicatulus, omnium li-
bentius conviva quam ami-
cus, *Iovem* cœnat, sed Cy-
num, & mollioribus sub
plumis latitantem luxurian-
tem: *Iovem* lascivit, sed *Ga-*
nymedeum & Nectare & Am-
brosia madentem. Agnosco
demum nec prorsus fallitis,
O Rhetores numinum Poe-
tæ! Hasce fateor tam turpes
formas induisse numini, non
Iovis, sed nostros *Amores*.

Quo-

Iupiter est quodcunque cupis.

Quoniam vero nusquam consistit revolubilis *Amor* & vagus, nisi cum ad summum pervenerit, aut dulci fraude pervenisse se crediderit, cum semper aut Optimi Maximi, aut quasi optimi consors sit, huic acquiescere, huic uni incumbere oportebit, tanquam animæ cœlo, ignis Centro. Non vacabit, opinor, si quæ sit novæ felicitatis avocamenti; nec sustinebit alium, imo nec seipsum amare, minoremque sequetur desideriis suis, atque adeo huic quod desideria implet & fatigat nimio nimis deesse; & postquam uni totus impenderit, nec tamen sat visus impendisse affectus, maneat necesse est erga alios omnes ultra *Stoicos* monachosque inhumanus. Apage *Syracusanum* monstrum! qui novam excogitavit Tyrannidem, tertium *Amicitiæ* gradum; qui Amicorum par occidere non sustinuit, dirimere tamen studuit, & fidem quam

Amor tantum est unius.

quam æmulatus est inte pere, conversus in Rival Tyrannus. Dic mihi, Ty ne, si ad gemellos hos ter minus accesseris Amato dic, quem prius intra sin suscipies? Ecce alterum u pari ritu jam tibi invidum. S utrumque æquis amplexi jam tibi asseres, finge alte trum ad mortem ducend vin' te hujus mortis suc daneum? an alteri potius vere? Stas ecce inter gem nos magnetes dubius ch lybs, utriusque voti confin ab utroque detentus. Mo simul & vivere non san cupis. Neutrique & utriq adhæsurum *Amantem* perd æqualitas affectuum. Hic lachrymas, ille risum fund efflagitat: in hunc nimia fi-des & officia arguuntur, & ex alia parte impium te red-dunt: ut distractus *Met* Quadrigis Animus, merito cruciatus videatur *Metu* per-fidiam luere. Sic fit, quoties deformi studio plures simul amare

amare suscipis, quos nec una intueri possis, nisi strabo aut bifrons evadas. Expende vero sive imperium in *Amorem*, sive obsequium: (alternis siquidem dominantur & serviunt bona fide hi novi *Eteocles* & *Polynices*:) utrumque singulare quiddam est, nec duos capit dominos. Si *Amorem* fingis Deum, gaudet hic uno cœlo: Si ignem, habet hic quoque unicam sphæram: si Mortem, Dii vetant sæpius exspirare, Animamque alterius sinu nisi semel deponere, cum concesserint tantum semel vivere: si speculum, numisma, & sigillum *Amasii* (quæ formam & pretium ab imagine sumunt) *Amatorem* nominas; scias hoc speculum unica semel effigie animandum; hoc numisma unius unice regis dominique vultu infuso ditandum; hoc sigillum quasi epistolare omnibus aliis præterquam uni clausum & obsignatum. Proinde hæc omnia

omnia non aliam posse capere novam imaginem, sine prioris detrimento; sin autem in amicitiis spectes Animarum nuptias, ad viriles *Hymenæos* summum nefas statues polygamiam admittere, novum quempiam ducere & denubere priorem, & cum Amico mœchari.

Polygamia Animarum in nuptiis par incestui nefas.

An ergo affectus iste, qui humana consortia ab armentis secrevit, nimio cultu homines circumducit ad feras, & ad *Stoicam* barbariem, hoc est contemptum omnium? Siccine unius *Amor* humano generi odium? Superi prohibete, *Amicitia* & *Philosophia* nihil inhumanius? nihil profecto benignius, nihil quicquam majus (exceptis superis) orbis patrocinium. Iam faciles mollesque, & ex ipsa consuetudine ad benevolentiam proni Animi, quales nuptarum esse solent, erga omnes alios minus difficiles & pervicaces induunt mores. Radios nihilominus orbi diffun-

Ita tamen unius est; ut non erga alios omnes inhumanus:

sed qualis esse nupta solet, minus difficilis & pervicax fieri incipit.

diffundunt, *Phœbi* instar, quanquam peculiari luce *Rhodon* inaurat. Dedicatum alicui virum non aliter quam librum ſcias; uni miſſum, omnibus legendum; ſed poſt unum illum legendum. Gratulamur ubique candidis animis illis. Deorum ſimillimis, benigno pariter influxu non hominem, ſed humanum genus foventibus. Qui gentes omnes, tanquam primi parentes, aſpiciunt ut familiam ſuam, qui choros habent ex æquo univerſos, tanquam conſanguineos; & quaſi ubique naſcerentur, aut parem cunctis, & commenſuratam terrarum orbi jactarent mentium amplitudinem, Terram omnem tanquam patriam amant, & ubique jure merito inveniunt. Atqui hanc non dicimus *Amicitiam*, sed benevolentiam quandam & vagam humanitatem. Neque vero hoc reprehendimus, aut minori accipimus candore, quam

Πολυφιλία non Amicitia dicenda eſt, ſed benevolentia & humanitas vaga.

quo

quo utuntur & in hostes; s
illos coercemus in mul
lascivientes & aulicantes
fectus, qui salutationum n
mero & Amicorum cohorte
tanquam asseclarum satelli
tio, superbiunt, ista aucupan
tur virtutis insignia juxta
magnitudinis, Clientum tu
ba calidi. At superbientium
hoc est Dominarum, & susp
ctæ probitatis, simulato cul
aliorum insidiati affectib
blandas palam exhiber
sed huic uni blandas gen
sed & sedulam componer
formam; huic & alteri se
positos dicare nutus; leno-
cinantes dispensare vultus;
hinc inde pellaces risus
spargere & dividere; denique
animam quasi despondere;
mox illaqueata; (quod fieri
solet) præda offam & leno-
cinia subducere. Proh ne-
quissimum fastus genus! in-
ter opes fœmineas & pulchri-
tudinis argumenta numerare
Amatorum greges.

Πολυφιλία citra benevolentiam nedum humanitatis est, sed superbiæ & suspectæ probitatis.

Quia vero minus amare
non

non sustineat, & plus amare non possit, quisquis genuino igne incalescit in summo: nec satis est aliorum, nisi sui ipsius fastidio laboret; & cum cæteris omnibus flammas, tum sibi ipsi negat dividi, adeoque intra sphæram friget propriam, & mediis quibus innatus est ignibus, tanquam gelidus Salamander obstupescit: quia totus extra se emotus, suique oblitus Animus, pro *Amico* omnia timet; pro se nihil, nisi se parum dignum gerat Amicum: Alteri sapit, dum sibi hallucinatur, seque fatis permittit, aut majori tutelæ, Amici Providentiæ. Hic enim & illi vicissim curat, pavet, providetque; Hic illi mentem substituit tanquam anima assistens, ut ad cœli ingenium videatur accedere, regendus intelligentia: quia inquam se abdicat, quisquis se alteri adoptat, & quasi defunctum oblivioni tradit; eumque, uti par est, unice

charum habet, apud quem vitaliorem vitam ducit posthumus, & tanquam circa corpus suum pallens umbra ludit & commoratur. *Quisquis is est* Amorum *magister, iniquam statuit odiorum magis quam affectuum mensuram, sui-ipsius Amorem: & improbe nos nobisipsis proposuit Amandi exemplaria.* Quantuli quisque sibi est? quotusquisque non alterius cupiditatibus emancipatus, moribusque non suis imbutus, minus alteri quam sibi vivit? Neque hoc à vitiis nostris, sed virtutibus institutum est, ut ministeria simus & alterius juris mancipia. Quædam sæviunt in authorem virtutes, & non sine nobis deserviunt, quæ sub aliis honesta merentur stipendia. Modestia illa, quæ sibiipsi dictat convicia, & omnem purpuram nisi istam pudibundi oris humilis aversatur, & ambit contemni, obstinata fronte gloriosior alteri laudes & honores sibi de-

debitos transfert: Alterius nomine quæ sudat Ambitio, fidei & candoris invenit titulos. Istud ferrum & æs triplex circa pectus hominem tantum procudit & fingit aliis in Clypeum, ut obdurato ad mali patientiam Animo, plagas ipse sustineat, quas ab aliis propulset. Nemo tuendi sui causa moritur ut ne moriatur, sed ut parentum, liberorum, aut alterius cujuspiam fatum intercipiat. Quid dixi? nemo moritur? nemo vivit suo nomine. Sin tanta citra Amicitiam à virtutibus nudis & natura ipsa viget conspiratio & quasi dedicatio, ut minimam sui partem se quisque dicat; pudeat hercle ipsi Amicitiæ (quæ virtutibus novas vires, cultum & humanitatem addit) benevolentiæ modum imponere alium, præter istum, modum nescire, aut alios circumscribere limites, quam quos designant amantium desideria. Non am-

Benevolentiæ modus esto, modum nescire.

precor, (neque fas est Diris dirioribus devovere) quisquis affectum regit, non regitur; quisquis ad præscriptum cautius diligit tanquam osurus; aut si quis ad calculos revocat, vicesque deponens *Amoribus*, cum libra veneficia dat & accipit. Aliquis forsán redamat, nullus amat, qui ad dimensum *Amanti* respondet quemadmodum potenti.

Hæreo longa veneratione suspensus, ut qui divinæ formæ obtutibus aciem consumpsit suaviter confusus *Amator*, & incertus neque post Criticos aspectus quam partem nobilis pulchritudinis prius admiretur, eo tantum profecit, ut stuporem miretur suum, & ut omnes ubique elegantias summo honore quasi præcipuas haberet, temereque diversa laudantibus diversus &ipse assentiret. Audio *Dionysium Amorem* Circulum definientem, à bono per bonum in bonnm re-

Amoris definitiones. Est circulus à bono per bonum ad bonum rediens. *Dionysius.*

redeuntem; & fateor complexum ingenuum hoc Emblema. Agnosco dehinc Annulos non solum *Amoris* pignora, sed hieroglyphica. Hunc circulum exprimit mihi *Cupido*, dum arcum adducit lunato junctim corpore. Hunc circulum exprimit mihi perpetuus Amantium calor una cum sanguine (quod ex comperto est medicis) in orbem circumactus; si quidem ignis instar ætherei, ubi immortalis se pascit flamma & sibi sufficit. Qui amat hoc quod amavit sphærico motu sua per vestigia revolvitur; & qui amat tantum ut amet, idem revolvitur in seipsum & sese claudit.

Audio *Aristophanem*, & facile assentior, totum *Amoris* sacramentum esse in id reduci unde fuimus. Quippe, ut naturali motu, omnia in ortus suos recurrere video. An exinde magneticas illecebras (quas omni terræ inesse fingunt)

Sacramentum Amoris totum est in id reduci unde fuimus.

Aristophanes.

gunt) Patrię unice terræ ineſſe ſentiunt una Philoſophi, nautæ & naves? Naturæ lege, iis à quibuſcunque ſumpſimus, impendimus Animam; & quadam pietatis ſerie, & quaſi cognationum gradatione, colimus illa vita noſtra chariora nomina patriam, parentes, Deum. Neſcio an hominem Amatorem dicam (*Oedipi* fato) & cæcum & inceſtum, an potius providum & ſanctum; qui ſemper aliquid originis ſuæ deperit, & pio, quo ſolet, parentem ardore proſequitur. Neque longe errat qui pro parente habet unde novam vivendi ſortem conſequitur, & poſtliminio natales inſtaurat magno pietatis pretio; dum quærimus animam reddere, reparamus, refingimus. At tu, O *Thales*, in aquam, & tu, *Empedocles*, in ignem conſiliens, alter caſu, alter conſilio, nimium properaſtis, non Philoſophiam ſolum, ſed Philoſophum

phum ipſum in principia re-
ſolvere, & vitales particulas
Animarum in Elementis in-
gurgitare. Sic tamen errores
Philoſophantium excuſant
errores affectuum; & dum
mentes famelicæ juxta ac
corpora iis nutriuntur ex
quibus conſtant, jurares Bi-
bonibus liquidam Animam,
Tyrannis ſanguineam infun-
di: diceres ſordidos è luto
recens emerſos, *Stoicoſque* &
barbaros è ſaxo rigentes ad-
huc manere hominum ſta-
tuas. Quod ſi fingimus, cum
Platonico Ariſtophane, è com-
muni Animarum ſeminario,
aut bicorporis olim hominis
juncto contubernio, famili-
ares & collegas in mundum
religari non ſine divortio
Animas; ecce & hoc ſuadet
ſive tam avide, quam ſolent
diſſectæ vermiculorum par-
tes, alterum quæritantes di-
midium; ſive tam primo ſub
aſpectu irruentes in amplex-
um, quaſi veteris ſodali-
tii memores viri. Vt totus

in memoriam migravit homo *Platonicus*! cui *Amare* æque ac philosophari nihil aliud est quam reminisci.

Philosophia prima & desiderium æternitatis. *Diotima.*

Imo cui *Amare* hoc ipsum est Philosophari (utrunque enim philosophanti tibi lubens merito tribuo, O *Diotima*) hoc ipsum est dilapsas cœlo Animas; cœli perpetuum ad intuitum, (sic Solis avis Solis tantum aspectu pascitur) una cum corporibus suis erigere & desiderio æternitatis vegetare. Hic est ille nescio quis ardor, qui mortalibus, Deorum semper æmulis, conditionis pudendæ tædium afferens, & subsidium, ea parte hominem qua fragilis properat exuere. Hinc pluribus oculis donati, utrosque simul fines terræ quod nec sol valet prospicimus. Hinc *Amphitruo* potuit simul domi & castris consulere; neque sub ficta persona conjugi etiam remotus adsistere. Hinc nullo circumscripti aut ævi aut spatii Termi-

mino, vitam amplius posthumam degimus, aut per Amicos transcriptæ animæ custodes, aut per liberos, transmissæ vitæ hæredes, & utrinque spirantes mutuas.

Talia mirantem occupat *Plato* propriore experimento, atque ipse illico *Platonicus* juro, *Cupidinem* hunc (quantumvis cæcum & sola mente contentum, qua divina sectatur, tamen ex visu natum) esse desiderium pulchritudinis fruendæ effingendæque in pulchro. Frui quidem volumus, non casso delectamine semper contemplari & procari, ut ex adjuncti splendoris, sicut coeuntis sideris concursu, major accrescat influxus & splendor, astrumque evadat in asterismum. Proinde ut Picturæ, ita & nimiæ majestatis ora, ultra sortem humanam spesque nostras blandientia, intuentes aliqua voluptate afficiunt, nullo desiderio. Atque

Plato Desiderium pulchritudinis fruendæ.

ista pulchritudinis portio, quæ symetriæ & coloris suavitate oculos recreat, atque vividi decoris argumento, Motu, spectatores sæpius inveniet quam Amatores, utpote quæ blandioris tantum prospectus amœnitatem præstat. & gratias, quales picti uberius quam spirantes vultus ostentant. Nihil sterile & emortuum vitales commovet affectus, nihil axanime jus habet in Animam; neque major voluptatis fruendæ quam effingendæ voluptas est. Libido à natura est, quæ Animo uti & vultui hanc indulget artem, ut ubicunque contuitus figeret, sese expingeret. Gaudet hinc omnis venustas speculo, & ne desit spectator, sese respicientem quærit sui imaginem. Te testor, Amatoriæ una & sanctitatis magistrum, *Socrates*, qui idem usque satagis jam Philosophus, quod prius Statuarius, & homines etiamnum efformas &

effingendæque in pulchro.

& expolis; verum non artis ſolius, ſed materiæ pretium arceſſis. Idque propterea *Phædros* & *Alcibiades* in ſcholas, tanquam in Gynæceum, conſcribis, formoſos Auditores, qni Animam facile imbibant, & imaginem tuam venuſtius reddant; ſcilicet omnibus ſpeculis liquidiores & ipſa cera magis cerei. Quicquid illud eſt quod cœleſti luce, ſiderum inſtar, mortalium invidiam ſuperat, ſed religionem pellicit, quod animos ad ſe rapit ſpecioſa illecebra, adeo certe totos occupat, ut non ſinat alio converti. Nihil niſi hujus radiis imbutum, nihil niſi quod oculos ad ſe trahit & ferit, mentes perſtringat & incendat. Etiam vitia noſtra, ſub virtutis fuco & Amabili ſpecie, nobis adulantur. Et quoties libet cum Natura errare, & metuenda matribus pignora in perverſis deliciis habere, quoties inter greges & monſtra quærimus aliquid

Nihil amatur niſi pulchri nomine.

quid humanis consortiis adscribendum, æque ac Cœlitum numeris, hoc in iis bellum ac lepidum jactatur non metuere rivalem, incongruam voluptatem Naturæ in jurgiis ostentare, atque aliquod denuo domino turpius intuentibus objectare. Nisi forsan contendat quisquam nihil esse in natura deforme; siquidem ista Animalia quæ inter pudenda tenebris damnavit opifex, veritus lucis inquinamentum, suum habent ex horrore decus, & cæteram orbis faciem tanquam nævi & umbræ illustrant. Neque enim quod aspectui minus abblanditur, ideo visu fœdum, sed rarum judicetur & infrequens spectaculum; quale delicatuli solemus quovis pretio emere. Quid illic non sacrum, ubi noctuæ & turpissima Animantia devotos sibi Deos & homines cultores invenerũt? ubi postquam nihil deformitatis, nihil quoque odii superest;

Quia nihil in Natura deforme.

Nihil quo-

per eſt; nec Antipathiæ nomen niſi inter philoſophantium admittitur ſectas? Quid mihi ſobrietatis in documentis refers, quantum Braſſica vitem fugit? Quantum ſcilicet Abſtemius medici ex præſcripto: non Bacchi faſtidio ſed neq; ſobrietatis ſtudio, verum ſalutis conſilio. Sic Lupus Agnam, Ignis aquam vorat & depaſcitur, nullo odio, ſed ſui conſervandi ſtudio: nec inimicitias vindicat, ſed intimo amplexu in ſe quiſq; alium cupit convertere. Ita neque homo hominem, ſed inhumanitatem ut vitium horret, & ſibi metuit. Neque aliis dotes invidemus ſuas tanquam iis infenſi, ſed nobis plus æquo ſolliciti; ſive qui alienam famam noſtrum dedecus exiſtimamus, ſive qui aliena merita ſimili probitate, ſed diſſimili ſocordia, voti ſolius labore nobis adſciſcimus. Si qua naturæ lis eſt, benigna certe lis eſt, & qualis reſpublicas conſtituit au-

que odii invenitur aut Antipathiæ in rebus.

augetque, sociale latrocinium, alterna per damna sibi consulere: neque spolia hæc esse dixeris, sed concessa vicissim dona. Ah sævus *Amor*, si hæc bella spiculis tuis geruntur; si rapina semper & cædibus petenda est *Helena*, & tantum *Marti* conceditur *Venus*! Tanti est tamen ut huic placeamus perire. Neq; miror, ubi ipsa Numina committit æmulus formæ ambitus, si tanta contentione misellus *Paris*, reliquique Mortales certatim gliscant pulchritudini rivales. Ex quo *Amor*, mundi parens, rerum ex discordia Concentum elaboravit, mutuasque amplexibus & nuptiis *Vulcanum Veneri* sociavit, hoc est, flammas undis, resque dissimillimas opere quasi tessellato contrxuit; ex quo, inquam, tantam specie & ordine hanc Vniversi molem prope ad spectaculum ornavit, Mundumque velut picti orbis tabulam exhibuit: stetit

tit ipse, reliquorum more Artificum, primus operis sui Arbiter & Admirator; primusque passus est quas infudit ipse pulchritudinis vires. Hæc est illa, si quæritis, speciei ordo, unde res non mollitiem, sed robur simul & ornatum mutuantur. Nihil aliud mihi videtur pulchritudo, quam consummatio, flos, & maturitas cujusque. Illi pulchre & splendide esse censeo, si quid id totum est quod esse debet. Aspice ut innatus idem ipse vigor vires affert & speciem lacertis; ut incoctus in gemmis rigidas inter scintillas pariter emittit & molles radios; ut vegetus in imo succus una fœcundat, & exornat æmula Smaragdis viriditate. Ita prorsus (experimur omnes, necdum mirari desinimus) frontem expolit compositus intus animus, ultra omnem fucum honestat ora ingenua cogitatio, & mens defæcata magis quam sanguinem serenat,

Amor rerum & pulchritudinum artifex (artificum more) primus operis sui admirator.

Pulchrum est quod id totum est quod esse debet.

Pulchritudo non mollities, sed vigor & maturitas est cujusque rei.

Idem innatus vigor vires affert, & decus, & robur, & ornatum.

Pulchritudo eſt virtus quædam corporis, Flos internæ virtutis.

Animæ effluvium

Decor omnis concinnitate ſeu proportione conſtat Animæ, ſcientiæ, & morum corporis.

ſerenat. Pellucet Animus per nativum velum, ut per bombycina vultus virgineus, aut ut per nubem ſparſim radios diſſeminat, & diem tranſfundit obſcurior *Phœbus*, Crederem incolam divinum dignum ſibi metari hoſpitium, aut pro habitu ſuo fingere, teſtudinum ritu, coævum & æquale domino ſuo domicilium: uſque adeo lineamenta Animæ exhibet corpus, ut nulla veſtis diſtinctius videatur artus exprimere. Iſte eſt, iſte illibatæ mentis nitor, qui membra illuſtrat, & lucidis typis artus effigiat, ut Animarum ſimilitudine poſſint Animas ad ſe pellicere; donec primigenia deprenſa forma, & introſpecto numine, luteum illum ſimulacrum pro vili habeatur. Quid enim? Quantula eſt iſta oris forma, quæ oculos detinet novis indies pullulantibus gratiis; quam alteri alter ſtupentes oſtendimus, quanquam rivales metu

tuimus, admirationis tamen in partes vocamus auxiliatores cultores? Superficies duntaxat, imo color nos capit, imo quædam reflexio luminum, & tenuissima umbra; quæ si diutius admiramur, inter spectandum deflorescit, evanescit. Quantula autem illa compages & strues artuum, quasi circino & amussi fabrefacta? At at! curatiorem cutem ultra homines jactant statuæ fabricamque elegantiorem ostentant ædes quam ipse dominus. Quantulus denique iste, qui supremam corporibus gratiam conciliat nullis pictoribus imitandam. Motus? Sit licet ipso Cœlestium orbium & temporum lapsu mollior & æqualior, sine arte compositus & extra numerum musicum, hoc unicum habet tenuitatis patrocinium, quod dum delectat, ne etiam fastidio sit, transit, & extinguitur dum incipit. At plus æquo videor favere *Amantium* erro-

In colorum &

Linearum seu compagis, motuum consonantia, symmetria & harmonia, consummatur venustas.

erroribus, & pulchritudinis encomiis, qui totum hoc quod in corporibus venustum creditur, veri decoris umbras & conatus esse ducam, potius quam imaginationis deliria, & opinionis nostræ fucum. Ubique & illud quod nos nobis fingimus, non quod cernimus, amamus. Dic sodes unde tam mutabili decore eadem facies quæ tibi sideribus pulchrior, aliis gravis est occursu? unde in his illud tenerum & molle alieni sexus mendacium lenocinatur spectantibus; in illis incompti vultus horridum quoddam & ultra virilem speciem ferox, quodque terreat, maxime oblectet? unde his quod pusillum est, oculosque fugit, quasi bellum magis & delicatulum oculos demulcet; illis quod amplum est, oculosque implet, unice decorum & majestatis plenum videtur? nimirum oris elegantuli versicolor forma,

Corporis omnis gratia aut imaginaria est, & opinionis fucus;

forma, ſicut columbarum colla diverſo de ſitu varioque aſpectu, imaginatiam, mutuatur, quam non habet, venuſtatem.

Dicam libere quod res eſt: quæcunque ſit illa quæ paſcit oculos ſpecies, aut imaginaria eſt, ejuſque ſortis quam amittimus, quoties deſinimus blandius ſomniare; aut ſi vera ſit, indigna quæ animam detineat, ſed irritet tantum, admoneat, & alio mittat. Qui poſſit in eo vigere mentis ardor, quo ſolo oculus fruitur, quodque communicari neſcit? neque enim quiſquam, ſpeculorum aut undarum ritu, pulchri ab aſpectu, dempta tamen mentium pulchritudine, formæ quadam contagione affuſum in ſe decus exſcripſerit. Deo certe cognatum & menti noſtræ ſimile eſſe oportet, & incorporeum prorſus, quod infra animum hoſpitatur, nedum amari volumus; quanquam iſta cor-

aut ſi vera ſit, tenuior longe quam quæ animam detineat, ſed irritet tantum, & alio mittat.

Deo cognatum & Animæ ſimile eſſe oportet, id eſt incorporeum prorſus, quod infra Animum hoſpitatur.

Etiam illa corporis pulchritudo molis expers.

corporis gratia quantulacunque vi pollet, expers molis eſt, &, animæ inſtar, tota in qualibet parte cernitur regnare & vagari. Manifeſto conſpicitur ſive Animæ ſive Ideæ fluxus & ſplendor, & neſcio quis vigor; qui ultimo ſeſe opere immiſcens, totos ſe per artus diffundit, & in unam ſui ſimilitudinem cuncta formans, collectam gratiam in ora & oculos, velut in centrum, transfert & inſerit.

Sed quia pulchritudine umbra Amoris tantum umbram parit.

Hic ſolium habet puer *Cupido*, qui colludit intuentibus, & fulgurantibus ex oculis laſciva face imbuit ſagittas, & animatas vibrat flammas. Hic quidem à puero laſcivit *Amor*; ſed poſtquam adoleſcit, ſedes & tela mutat: prius occupans inter mentem & corpus medium regnum aſpectum, utriuſque confinio innocenter ludit; mox autem in Animam aſſurgit, puraque fruitur & ſiderea flamma; aut

ad

ad corpus descendit, & splendore, meteori instar, fallit lubrico & fæculento. Ne sæpius arguam & contemnam, hoc ipso abunde damnabitur hujus affectus infelicitas, quod vis illa magis absentes quam præsentes urat; quod corporis aut aspectus aut complexus semper ad nauseam aut rabiem adigit. Male errantis insaniam *Cupidinis* quis Deus votis affligit suis? Quis cogit id desiderare quo max. fruitur; & quod anxie anhelavit tam vehementer respuere; citiusque seipsum fastidire quam cupitis satiari? Fatetur se non ista quæsisse gaudia, sed ignavum, quæ tandem expeteret, dum oculi potius quam mentis sequitur judicium, cæco impetu in hæc incidisse. Sed quoniam hæ umbræ sunt rei ejus quam esurit animus, ad eas, velut deceptæ pictis uvis aviculæ, confertim advolat; sed iis juxta ac pictis dapibus cruciatur

Hujus affectus error sui fastidio punitur.

tur uberius quam paſcitur. Agnoſco tamen (& qui acerrime declament, vim hanc fortius ſentiunt quã negant) has Pulchritudinis umbras amoris quoque umbras parituras. Et ſicut in Anima Dei ſimilitudinem, ita in corpore umbram quandam, utrobique numen ſub imagine veneramur, & inſcia pietate divinitatis proci evadimus.

In corpore divinæ Pulchritudinis umbram, in anima ſimilitudinem Dei; utrobique numen ſub imagine veneramur.

Ita enim mens ad Deum, ut ad Solem oculus: Cujus à lumine hoc ſortitur, quod videt, quod nec aliud quicquam aut juvat, aut poſſit videre extra hujus aſpectum: cujus tamen plenum vultus intueri non ſuſtinet; & proinde ſæpius gaudet refractos radios, & caſtigati ſplendoris haurire imaginem, ſeque per debiles delicias & umbras reficere. Quicquid id eſt (ſive Dei radius, ſeu Ideæ reflexio, ſeu Animæ effluvium) quod pulchri nomine oculos animoſque rapit captivos, divinum quiddam eſſe

Pulchritudo, ſive Dei radius, ſeu Ideæ reflexio, ſeu Animæ effluvium, ſemper divinum quiddam eſt; quippe homini ſoli convenit pulchritudinem amare.

esse debet; quippe quod Hominis solius proprium sit pulchritudinem carpere & contemplari.

Da veniam, si & ipse pulchritudinis Amore abreptus extra spatium meque ipsum ferar devius, meique immemor. Libet hic subsistere, ubi commorantem invenio *Amorem*, pulcherrima mundi parte, hoc est, in cœlo collocatum.

Hæc inter, irascor istis durioris supercilii spectris (quibus ad authoritatem sanctitatis est nihil probare, qui humanitatis omnia tanquam in luxum solidæ benignitatis errata damnant) qui Deum hunc *Cupidinem*, lenociniorum ac cupediarum artificem, Tragœdiarum & nequitiarum omnium apprimum poetam vociterantur; quem nos experimur immortalitatis Proxenetam, divinitatis authorem. Hoc pretium simplex iste & sterilis *Amor* molli de luxu repor-

(Amor simplex & mutus.)

portat: etiam ubi gratia refertur nulla, par in *Amore* ac in Liberalitate proventus est: suam sibi gratiam retulit. Abunde jam mercedis est bene meruisse. His omnibus tamen quasi majus pretium quæritur, pari Amore rependi: ubi concalescentes Animæ, non aliter ac ferrum ferro acuitur, mutuo allisu expergefactas flammas & lucem intermiscent, seque fovent reciproca generatione: uni commutatis spiritibus, alter in altero mutuo vivunt; & cordium in imo, tanquam pellucentibus aquis, repercussi vultus respondent intuentium. Medius fidius nil dulcius est isthoc Amare aut Amari, præter hoc ipsum Amare & Amari.

His omnibus majus pretiũ Amori quæritur: Amore mutuo rependi. Cupido semper gemellus. Eros cum Anterote una connascitur & adolescit.

Nil dulcius hoc ipso Amare aut Amari, præter hoc Amare Amari.

Ubi enim infeliciter amatur, & nostris desponsantur amplexibus Animalia, naturæ quadam necessitate, aut vitio suo ingrata; ubi Xerxes *Platonem*, *Polydorus* statuam,

Lesbia

Lesbia Passerem, quasi solenni matrimonio complexantur, & metamorphosin non optant magis quam subeunt, inque seipsis experiuntur fabulas poetarum, *Amoris* numine transanimati, vique plastica & propinquitate affectuum conversi penitus in arbores, saxa, volucresque homines: non minimæ felicitatis est (ubi nihil consortionis restat nisi ut idem ipse socii vicem altera ex parte agat) colloquia, responsa, suasque sibi delicias fingere, non ad alienum, sed ad suum arbitrium beatum futurum. Gaudere libet redeunte ad Authorem non irrito affectu; ubi illud oblectaminis reliquum est quod in *Amoribus* præcipuum ducitur, ut *Amorem* redamemus nostrum, & solis instar, reflexo fruamur saltem proprio calore.

Nec minus voluptatis, plusculum vero honoris, affert altera sors, Amari: Vnde

procantur latius homines aliorum affectus, quam suos impendunt. Hoc est enim sine fascibus & sceptro regnum extendere. Deorum proprium hominum in animis. Hoc magnas fortunas & virtutes ostendit, & facit aliorum officio pati potius quam præstare. Hinc tot conspicua virtutum tuarum trophæa numerantur, quot post currus & vestigia tua ducuntur captivi Clientes,

At ubi officiis utrinque contenditur, ubi humanitatis certamen geritur, non Aulicam ad speciem, sed summo cum pudore succumbendi, & metu minus bene faciendi; tum efficitur illa reciprocæ benevolentiæ paritas, quam *Amicitiæ* nomine satis noto cohonestavit, sed exemplo nullo, iste *Lycæi* & morum dictator. An & hos reciprocos æstus sensit natalitios, fluxusque suos & refluxus Affectuum *Venus* ostentat? Euge illam, quam

Amor mutuus est reciprocæ benevolentię paritas, Aristoteles.

quam diu frustra cum gladio & bilance justitia molita est, facile humano generi *Amor* inducit æqualitatem: siquidem pares semper invenit, aut facit. Est, ubi fortunarum aut meritorum, sæpius quam locorum, intervalla dirimant Amicitiam. Descendat oportet ad Terras, & numen exuat *Jupiter*, si mortalium captet amplexus. Imo sollicitus ne non satis familiaris vilisque habeatur, infra hominem descendit brutum numen; & contemptu citius quam terrore faciles aditus conciliavit. Si te vis, *Sexte*, coli, non Amabo. Satis docuit *Semele*, quantum sit supplicium, quamque superba pœna, numinis pati congressus. Crede fabulæ: potentiorum cultus tantum inexpertis dulcis, adulationi propior quam charitati, semper suspectus est, quasi plus petiturus quam impendit. Te Ambitio tua, non fides huc duxit, ut

Potentiorum superiorum cultus. Adulationis aut ambitionis, vix charitatis & fidei res est.

merearis non Amicorum, sed servorũ numero accedere. Jam ergo pares ambo convenistis, postquam tu illum, ille te dignitatis dispendio captavit. Nonnunquam tamen fragrantiori ambitione experimur, humiles dominos se dejicere, & dignitatis potius contumeliam pati, quam candoris decrementum. Deponit Imperatorem *Alexander*, & Amando perdit quos vincendo retulit; sed majori titulos gloria *Hephæstioni* perdit, contentus ut regat *Hephæstio*, modo ipse fiat pars regni sui: *Hephæstioni* reddit blanditias quas ab aliis accipit: *Hephæstioni* dum serviat, alterius orbis & plusquam rerum potiri sibi videtur. Fatemur omnes, *Amor* est blanda & irrequieta cupiditas iis placendi, qui nobis (sive forte, sive virtute sua, sive denique errore nostro) placuerunt. Parum interest, ut ad vitam, ita ad amicitiam, quibus natalibus calor

Severitas est, haud Amicitia.

Amor est blanda & irrequieta cupiditas iis placendi, qui nobis (sive forte, sive virtute sua, sive errore nostro) placuerunt.

calor incepit. Non ideo minus perenni æstu cor agitat, & assiduo verbere pectora pulsat urgetque: ut importunus cultor aut delasset, aut expugnet, aut promereat, & demulceat, officia officiis fovet, & ubique officiis locus nullus est, miser cassis conatibus famulatur, & semper aliquid præstanti similis, obligat benefaciendi vultu mores alterius, anxiis experimentis trepide explorat, & displiciendi formidine meretur placere. Hoc ipsum tamen beneficii loco habet, aliquando displicuisse; unde suos possit mores aut odisse aut refingere. Hujus enim viri simillimum evadere, id est bonum & beatum esse. Quare medico solicitius pertentat intimos pectoris motus: conjecturis peragit mandata; & ignota adhuc domino vota exequitur & explet, antequam ipsum torqueant primis parturientis desiderii stimulis, nec unquam sibi

Barclaii Icon Animarum.

ſatis faciet ipſe, quanquam alteri fecerit ſatis: ut conſtet non aucupandi favoris cauſa, ſed ſerviendi voluptate, inſtinctum hunc moleſtum ſedulo cultorem officiis ipſis oblectare, quaſi huic uni à natura genitum eſſet mancipium

Quorundam ordo & neceſſitudo vel à natura inſtituta, vel à voluptate ſuſcepta. Simplicius in Epictetum.

Scias enim, quandoquidem adeo ſciſcitari juvat, amandi juxta ac vivendi ſtemmata ac origines. Quorundam eſt ordo & mutuus inter ſeſe reſpectus, vel à natura inſtitutus, vel à voluntate ſuſceptus; ſimilium aut diſſimilium; quo illi conjunguntur, hi diſſociantur. At illud ſanguinis vinculum fortuitum opus eſt; neque ullam oſtentat benevolentiæ meritum, quippe quam invitis pectoribus inditam non admiſſimus unquam, ſed ſuſtinuimus inſcii. Nunc etiam quantum neceſſitatis, tantum & oneris infert. Ne illud gravius objiciam, quod naſcendi ſors imponat nobis etiam ne-

quiſ-

quiſſimorum cultum: & quod amplius adhuc pigeat, apud omnes jure quodam idem & par ubique pro more gentium affectus vulgaris exigitur; qui cum detrimenta non patitur, incrementa quoque non capit. Ignoſcant mihi manes meorum, ſi longe ſanctius *Amicorum* nomen venerer quam *parentum*. *Amori* ſane totum hoc debemus quod parentibus, traduci facilis pietatis errore, tribuimus: ex eorum enim amore mutuo, non ulla erga nos charitate (quos nondum facturos niſi ab oraculis noverant) hoc accidit nobis lucis beneficium ſortiri. Nos quoque ſimili ἀστοργίᾳ lucem videre gaudemus, non parentes: utpote, qui parentum pariter ignari, alios quoſvis (quaſi genitores exſtitiſſent, aut æque licuiſſet exſtitiſſe) blanda pietate proſequimur. Tantum & ætatula iſthæc philoſophatur, non eſſe nos hominis, ſed humani gene-

Amicorum quam parentum ſanctius nomen.

ris pignora, omnibusque natos; Rerum naturæ teneri gratias cum homine agere. Neque vero domesticas Amicitias accendit alitque propria cognatio, sed consuetudo, & suavis illa Calamitatum & errorum societas, & ob communes miserias gratitudo. Fallor, aut propinquiore cognatione junguntur Amantes, & tanto arctiore nexu, quantum naturæ præpollet ratio; & major decreti proprii vis est, quam sanguinis: Eo siquidem firmius quo suavius quisque sibi paret, & legibus suis obtemperat. Verum utrisque his in unum conspirantibus, quam prono, quam placido instinctu animum impellit iste affectus, qui arbitrium nostrum tacito consensu cum natura fœderat? Si cujus ad Amorem (veluti ejus ad exemplar & proplasma, formante natura, componente industria) & geniti & instituti sumus, si quorum sidera

Arctior voluntatis quam sanguinis nexus, quantum naturæ præpollet Ratio.

dera

dera ſocialibus flammis prius amplexus miſcuerunt, ſi quorum ſpecies naſcentibus nobis congenitæ ſint (ſpecies enim aliquas, aut tuendi aut ſignandi cauſa, depinxit in Anima rerum parens, quales in membris ſolet mater parturiens) ut avidè prima haurimus ora jam inde ab utero familiaria, & certius quam longa conſuetudine nobis nota! ut imaginem hanc, quaſi ex Animis noſtris ſurreptam, repoſcimus! ut hujus ſpiritum & voces, quaſi vitales nobis auras, imbibimus! ut indeliberato impetu & ſine blanditiarum mora concurrimus, quaſi diutina ex abſentia & divortio redeuntes in gratiam Amatores! Fœdere ſe mutuo obſtringunt, nec expectant dum ſauciant, liberrimo nexæ mancipio Animæ: ut qui Sacramenta dicunt, aut ſyngraphas obſignant, nec leguntur; ne poſſint ſacros nexus aliquando revellere, & placi-

ta refigere sua. Iura hæc non suo, sed alterius consensu rata habuerunt; adeoque ipsum consentiendi arbitrium & totum jus sui in alterius arbitrium & potestatem dediderunt.

Amor Deus est.

At ô te Deorum minimum, Numinum max. *Cupido!* minus meritis esse crediderim (si quid majus tamen esse potest) quod te Deum fingunt audaces Philosophi, Poetæ. Quanquam illud Dei habes, ignorari, & probra sacra ab hominibus referre. Illud quoque Dei habes, tacito influxu homines ducere; ut motus subeant, nec sentiant, tuos, aut etiam invitos trahere: cui contrarii omnes affectus Majestatis ad nutus satellitia præstant & obsequia. Quoties tibi jocari libet, demittunt se turpiter, superbi, fortissimi lucida oculorum Tela formidant, Avari rapiunt munera quæ aliis ultro perdant, & derepente facundus illiteratus hæres,

hæres, non emit amplius cum Poetis una poemata, sed ipse furit, & pangit. Vt alta veneratione supprimam Dei cætera, esse te circulum, æternum, immensum, totumque occupare providentiæ munus istud, *præesse* & *fovere.* Hoc unum fidem mihi Numinis facit, quod sola hæc religio vel impiis verecundiam incutit. Ita procantur quasi rem divinam facerent: vultus deficiunt, vestes circumspiciunt, & ad omnem reverentiæ habitum se componunt. Quorsum? ut Dominas tanquam Aras adeant. Imo vero etiam ut decenter absint. Nam præsens ubique fingitur interesse quicquid Amamus. Operum Arbiter, virtutis & ingenii Administer, & facinorum omnium auspex, à quo navigaturus serenum petit, peregrinaturus reditum, pugnaturus deditionem, & prædam quam illi devoveret, Posthac liberum sit *Amantibus*

bus mutuatis è cœlo metaphoris salutare, & sibi invicem reverenter blandire iis nominibus, sub quibus solent Diis immortalibus sacra & cultus peragere.

Neque hercle quisquam est qui tam facile Deo Numen invideat, qui sine cæde placandus est, nec reliquorum ritu numinum, bestias poscit ad victimas, sed alacres cultores pro hostiis habet; flammasque & aras, ne desint Templa, humanis pectoribus erigit; imo flammas ipse substituit, & in ignem conversus Deus creditur cultus suos curare. Ita est, quoties emittit suspiria mœrore obductus *Amatorculus*, ignem mihi exprimit nube constrictum, tonitruque & murmura ingeminantem, & denique in fumos abeuntem. Quoties lacrymas exudat & excoquit gemitus, *Ætnæs* cogito incendia, & *Vesuvinos* æstus inter nives cinerumque fumos exundantes; aut illos in-

Ignis est.

intueri videor medio in mari crateras. Quoties brevi ardore flammis scenicis se venditat commentitius *Amor*, fictilesque faces & vana Meteora; æmulos cœlestium lampadum ignes in homine agnosco. Quid quod Ignis sorte soli humano usui inserviat & Deorum cultui? Quid quod una cum calore lucem emittat ingeniis, ut non solum *Bacchus*, sed & *Apollo* Amatoriis à flammis natale sortiantur? Quid quod sæviat in obstacula, & ab impedimentis vires trahat? quod injuriis & offensis velut aquis aspersus alatur? Hos certe ætherei ignis mores exhibet, quod urit & reficit, quod immortalis sibi sufficit, nec pabulo egeat; scilicet seipso contentus sui pretium est *Amor*: quod inviolabilis & sordibus nullis immiscendus, crimina, quæ non admittit, expiat & tollit; *Vestalis* foci virgineos vindicat honores. Hoc denique

habet cœlestis ignis, quod in mundi custodiam supremus orbem circumambiat; quod summa occupet, cæterosque tueatur & claudat affectus. Vnum istud dissimile ostentat, quod infra ambitum suum vitali incendio animalia educat & foveat. Ita duobus æquiparatur *Amor* eorum, quæ infra rerum hunc circulum vel supra sunt, puriss. potentissimisque, Deo & Igni.

Ita Amor fingitur similis duobus eorum, quæ infra rerum ambitum vel supra sunt subtiliss. puriss. potentissimis, Deo & Igni.

Illud autem inter *Amoris* miracula referendum ; maxime attonitos reddit ; quod homines aliquoties, juxta ac Telluris visceribus subterraneus ignis, serpenti latente febre ardeat, nec palam luceat : ut cum flagrare sentiamus, nec unde accendi possit ulli videamus (nisi siqui opinemur congenitum ipsis medullis incendium, atque hoc victi experimento Animam esse Ignem fatemur) etiam flagrare negemus, negamus etiam, quia mirari non

Amor occultus, ut Ignis subterraneus ardet, nec palam lucet.

non libet, illam sphærarum, & parem huic Animarum, concentum; ubi quæque ex adverso proprios motus subit, & tamen eosdem capit, quasi communi quadam intelligentia regeretur. Stupemus usque unde cordium fibræ, æque ac Testudinum nervi, tanto consensu sibi invicem consonant; ut alterius trepidationibus sine plectro perculsæ, sine Artificis pulsu commotæ tremulæ alterius fides respondeant. Ad hanc obmutescimus, inscio Cytharista, Symphoniam: & juramus fibras has nervosque iisdem visceribus aut olim extrahi, aut adhuc tendi. Damus illud medicis, motum esse aliquem consensum in corporibus (artis suæ non vile patrocinium;) eundem jam in Animis pro explorato habentes.

Motus consensus est ut in corporibus ita in Animis.

Nec amplius dubitandi pudore torqueamur, audacter pronunciantes cum *Platonico* conviva *Magum* prorsus

Hinc Amor Magus.

sus esse *Amorem.* Unde occulto tactu semina & flammas concipiunt Animæ? unde *Amantes* veneficiorum plane per imagines & simulachra urunt & liquefaciunt ipsa extabentium hominum præcordia? unde formosi oculi, quantum vel Basilisci, fascinant intuentes & morsicantes aspectus, radiisque sese insinuantes implicantesque alterius radiis complexus innectunt, & catenas quibus devinciunt respicientem. Quid aliud esse dicam molles illecebras, quibus lunam de cœlo devocavit *Endymion*? Quid aliud lenocinantes gemitus quam magica murmura, alloquiorum philtra, numerosque Amatorios? Quid aliud quam horrendos modos, qui afflatu quodam attonitum reddunt, & cantando rumpunt audientem? Quid aliud munera quam fascina, que blandum virus gestantibus infundunt? Nescio an magis in-

co-

eo quod Amatur demirer validos attractus, an in *Amanti* obſequiorum delineamenta, & incantandi blanditias, contra quæ nec iſtud relinquitur, quod contra veneficia, remedium, ut diris & execrationibus obviam eamus: neque enim obnunciare velimus aut obſiſtere pereundi deliciis. Tota vis, mehercule, magicæ in *Amore* ſita eſt; cujus hoc miraculum fertur, res invicem attrahere & commutare ex quadam commutatione naturæ. Eo quod Mundi hujus membra, ceu Animalis magni artus, ab uno Authore pendentes, ab unius naturæ communione, quaſi commeante cuncta ſpiritu copulantur. Ecce autem, arctiſſimæ unionis ad argumentum, in globum colliguntur, ut qui ab uno in unum redire contenderint. Hac rerum devinctione & commercio ſecreto fit, ut mutuo Animarum attractu *Amor*, tanquam con-

contagione contractus morbus, sanos potissimum invadat, mox tamen dulci malo sponte magna cessuros: ubi mollia vincula & compedes quasi sericas Captivus arctius complectitur, quam ab iis stringitur; & æque ac catena ipsa nescit amplexu quibus fruitur.

Operis argumentum in transitu contexitur: eadem philosophandi ac procandi methodo proceditur, ab osculis ad amplexus, ab umbra & obscuro aspectu ad intimos intuitus, ab effectu ad naturam, & inde ad naturæ causam

Videor mihi irrequietos *Amantium* æstus pati clarius quam describere, & argumentum meum agere prius quam expromere. Antehac simulachris & somniis leviter illusus quod consectabar ignarus, furoris recenter insanientis vices & fluctus sustinui verius quam delineavi. Ut primus *Amasii* vultus, rudi haud imagine, sed imaginis umbra, infecit sanguinem, figuravit cogitationes, signavit Animam, typisque suis mentem excudit, totum denique hominem occupavit, & se composuit: non aliter tamen ægro in pectore, quam jactatis sub undis, turbida

bida ac viſenda occurrit incerta ſpecies, & umbra, qualis fingitur apud inferos, evanida & pervicax, quæ adeuntem fugit, & inter amplexus elabitur. Mox amoto leviter *Cupidinis* velo, & conſpecta, quam ſolet avide à procis conſpici, forma divina delibatæ felicitatis, moleſta (ut fere omnis eſt) inſcitia injecit mihi curam, quærendi ſingula, quos mores, quaſque dotes, quas ſedes, quamque familiam jactitet, aut quam proſapiam. Hoc enim primum & ultimum ſolet eſſe in Amantium curis & gaudiis, ut recolere anteactos luſus & rudimenta Amorum, ita inquirere parentum in annos & honores, quamque nobilibus initiis crevit Amicitia retro fabulari.

Tot quaſi anſis & gradibus inveſtigantur, more Amantium, effectus & vires Amoris, dotes & inſignia, quibus convenit Amare, quo modo & lege quem in finem, quoſque gradus & ſpecies Amandi.

Quanquam magnitudinis & vetuſtatis indicium ſit, adeoque multis profuit in religionem ſui origines habere Annalium fide ſuperiores,

Inde indagantur definitiones & naturæ

Vltimo ascenditur ad origines & causas amandi.

res, & oblivioni tanquam æternitati traditas; referre nobis liceat sine piaculo, una & venerari, primordia *Amorum*: & sane feliciter confusa, consecrante omnia antiquitate, pro more fabulam invenerunt, aut Cœlum Authorem. Audio, nescio quæ præludia *Amorum* huic prototypo in mundo, hujusque orbis agitasse Animas in proscænio. Audio mentes genitalibus ex astris proseminatas, nunc denuo natalium siderum mores æmulatas & coitus. Quoties lascivientes planetæ quintili aspectu sibi mutuas blanditias faciunt, & propiore sese flamma accendunt, tum procari homines: quoties conjugalibus radiis miscent amplexus, & *Hymenæos* ineunt, tum pronubas tædas hominibus proferre, denique non docere tantum & bene ominari, sed lenocinari in terris & desponsare mortales. Missa tamen argumenti mol-

Amicitia & complexus hominum non ex conjunctione Planetarum, sed ex cujusque naturæ impetu tergemino oriuntur, sive sui ipsius zelo,

mollioris lascivia, si in re minima philosophari mihi integrum sit, non cœli iste est, sed pectoris calor indigena, qui congregat homogenea, & societatis ardore inflagrat hominem aut sui-ipsius zelo, aut infirmitatis tuendæ studio, aut sui communicandi consilio. sive infirmitatis tuendæ consilio,

Primum illud cuique natura quasi singulis Tutelare numen & universis communem Animam, unde quicquid partem sui refert, eo ipso cognationis vinculo illi devinctum tenetur. Hinc superiora inferioribus mutua necessitudine connubuntur. Hæc ista arctissimo nexu complectuntur, ut exemplaria & præsidia sua: Illa hæc tueantur, ut ministeria denuo, pridē opera sua. Æqualia autem æqualibus facillime congregantur, quippe sine potentiorum metu semper infido, & sine dissimilium rixa. Quæcunque naturæ communione fœderantur, eo

eo lætius consortio frui putandum est, quod vel ante societatem maxime conjunguntur.

Si quis autem suspicetur tenuitatis ad præsidia vocari socios, & rogandi genus esse *Amare*, Hominisque proinde amplexus, similes illis hederæ ac vitis, tantum quærere fortiora sustentacula quibus incumbant; videat hujus ad imbecillitatis patrocinium, puerum fingi ipsum *Amorem*, pueròsque prorsus omnes & fœminas, & quicquid est infirmiorum, ad *Amandum* faciles maxime & proclives. Experiatur, humano generi ipsas virtutes ascisco tantum inter vitæ necessaria, & aut ambitionis utensilia, aut inopiæ esse subsidia. Sciat omnia propinquitatis vocabula, esse revera auxiliorum nomina; & diversæ vitæ commoda intelligi quæ sanctiss. titulis cohonestamus: hæc sunt quæ Amantissime compellamus

(si

(si fas sit fateri) fratres, sorores, & parentes: neque aliud quicquam *Amicus* censetur quam asylum & peculium.

Postremo, si sui communicandi benigno pruritu hominem ferri existimamus, & Dei ritu, cujus similitudine gaudet esse sui largitorem; quod generosius est profecto censebimus, digniusque sociali & sancto hoc Animali, quodque omnium proxime cœli ad ingenium accedit, influxus libere emittere quam recipere. Homo etenim quisque, ut cætera animalia homini, ita & ipse genitus est, non sibi; aliisque natus gestit se alteri accommodare. Quantum quemque nostrum pudet inopiam fateri, tantum juvat bona sua communicando ostentare, non mendicare aliena. Hinc experiri est avidos benefaciendi animos in partem felicitatis vocare socios, plane quasi alumnos,

Sive sui communicandi studio.

&

& beneficii loco ducere, Humanitatis sibi materiem & licentiam concedi. Amplius secundæ fortunæ quam adversæ solatium præstat *Amicus*. Non adeo inique mecum agit sidus meum, ut desint mihi hujus liberalitatis experimenta, aut ut aliunde conquiram argumenta: tametsi hæc ipsa gratitudinis confessio sese damnantis, quod lætius confertur quam accipitur munus aut rependitur uspiam, satis testatam facit humanam indolem unam hanc legem sibi dixisse benefaciendi, & Animi magnitudine respuisse jura gratitudinis. Illud scilicet ex animi copia profluit, hoc à necessitate extorquetur: in illa gloria & decor tantum majoris, in hoc reverentia & pudor velut inferioris. Errat misere, sortis splendore perstrictus, qui ægre patitur munus, nec ingrate facit, nec superbe sed adversus sortem magnificus, & quadam

Lætius confertur munus quam accipitur aut rependitur.

dam

dam humanitatis lucta for-
tis ostendit malle se esse
muneris authorem ; & vo-
tum munificentius impendit
priusquam donum accipit.
Cum ergo hos videas ad ser-
viendum quasi genitos, illos
ad fovendum tuendumque ;
non tam fortunæ quam na-
turæ & benevolentiæ utram-
que paginam versus ; ut eos
superiores eosque liberalio-
res esse potius agnoscas qui
hominem impendunt, quam
qui nullo negotio munifici
bona permittant effluere :
quare constat ubique hunc
Amoris libentius descendere
quam surgere ignem. Imo
semper descendit (modo ex-
celsioris sit & amplioris A-
mare) & prono decursu ea-
demque declivi serie per cog-
nationum ordines propaga-
tur hic affectus, quemadmo-
dum ipse Homo

In duo se distribuit humanum genus. Hos ad serviendum, illos ad tuendum quasi genitos utrinque benevolentia mutua experitur : Illi vero liberaliores qui hominem, quam hi qui bona impendunt.

Enim vero eodem ordine
& apparatu quo regna ex
struuntur, conditur *Amici-
tia* : & per sanguinis rivos

Amicitiæ origo & causæ: eodem ordine quo regnum conditur.

 de-

Amicitia ex Amore sui proserpens ad alios.

decurrens calor, extra parietes privatos familia serpit; mox, perrupta quasi æstu vena, ad affines & concives latius evagatur. Redeundum enim est ad eos (ne videar dignitati *Amoris* magis consulere quam veritati, aut gravissimo crimini sim obnoxius, qui aliam à populo ausim amandi legem instituere, & contra seculum recte sentire) qui nobis non esse statuunt Amandi exempla, eja & causas. Hoc scilicet Benevolentiæ meritum est, impense sibi velle: Hoc Amantis studium, seipsum in alio emersum eruere, liberare, & blando calore educare, vique quadam vitali omnia ad sui nutrimentum rapere. Vnde mirum non sit virtutem, quæ neglectum suiipsius præcipit, spretam jacere & desertam. Ne pudeat tamen aliquando Amari, quasi hoc esset ludibrio haberi, & sub persona officiosa negligi; scias, improbe

A mare,

Amare, nisi qui seipsum dili-
git: neminem quoque se-
ipsum Amare ut sibi prosit;
quanquam idem qui amat,
prosit vel inscius. Ingenua
itaque omnis philautia est,
qua quicquid sumus, aut
quicquid esse velimus, quasi
aliqua cognatione conjun-
ctum, aut affinitate conjun-
gendum, benigne prosequi-
mur. Urget omnes ista quo-
rundam Ambitio (qui Gen-
tis insignia & famam ma-
jorum titulis in suis ponunt)
ut quod illustre sit, continuo
corruptis fecialibus, in no-
stram referatur cognatio-
num Tabulam. Sic æmulæ
urbes de *Homeri* laudibus
in jus iverunt, & bellum in-
dixerunt ἀσπονδον, quasi de
imperii promovendi fini-
bus. Hinc, quod præ-
cipuum mortalium præsi-
dium est, Philautiæ max: ob-
noxios prima face accendit
virtutis splendor, & quod
numen colit cultus suos me-
tuit: Cujus ea vis est, ut ne-

Ingenua res est Philautia, qua quicquid sumus aut esse velimus impense prosequimur.

mo adeo conclamatæ sit improbitatis, qui non voto & suffragio, & pene dixeram, animo bonus sit; & virtutem quam nolit exercere, exercuisse velit; quamque in seipso male patitur, in altero complectitur.

Ex hoc gemino quasi impetu naturę & rationis, primus rationis impetus fert ad id omne quicquid esse velimus; hinc primas inter Amoris causas Virtus & virtutis umbra, quotquot ejus speciem præ se ferunt.

Quo nos primus hic non naturæ tantum, sed rationis impetus proripit? Ecce sponte decepti, non virtutem tantum, sed quicquid virtutis præ se fert larvam & speciem, proni adoramus Modo difficultas illa (quæ solet sacro horrore munire virtutis iter, & profanum vulgus arcere) propellit & illicit blandis injuriis. Labiorum mella liquidius haurimus aculeis interpugnantia. Illud ad dominæ limen excubare, viliore ab rivali repulsam, contumeliam pati, sicut & digitum premere, labra morsicante osculo vulnerare, futuræ voluptatis aculeum quendam & stimulum emittit.

Modo

Modo etiam raritas (quæ virtutibus, ah nimia seculi pigritia, pene jam propria videtur) nobis ipsa monstra commendat, & quicquid de transmarino deforme.

Nota quoque illa Amantium lenocinia sunt, quæ inter virtutum umbras præcipuæ habentur: Laudes, quas speculo & pyxide chariores ducunt fœminæ quibus tanquam odoribus, homines juxta ac Dii placantur, quam facile arte illud obtinent, ut nos nobis placeamus simul ac aliis! quam pretiosis blanditiis illud efficiunt, quod omnium etiam modestissimorum in votis est, placere castissimæ Matronæ! & quæ fugiunt Amari, ambiunt tamen amabiles videri. Egregium utrumque virtutis argumentum. Certius tamen illud *Laudare*, quam *Laudari*. *Laudari* enim solent, idque flagitant max. immerentes, ut fucum deformes: sed *Laudare* Laudes.

nemo potest, nisi qui laudandus est ipse. Eadem facit aut facere voluit qui probat, & alienis facinoribus clarescit; ut qui erigit Herois statuam, erigit sibi virtutis monumentum. Hoc enim grandis instar meriti, virtutes non exercere, sed mirari & colere. Hæc sunt illa *Cupidinis* Tela plumis suis armata, quæ dum demulcent, sævius vulnerant, & sagittarum dum more eminus feriunt & valide, à longe remotos & absentes transfigunt. Verum adulatione præfari, & captare benevolentiam, solennis Rhetoris & procantis ars, nihil aliud mihi videtur agere quam ora nobis exosculanda prius illinere cerussa, quæ dulce semper virus instillat, & furtim exedit basia.

Inter virtutes illæ præcipuè utiles Amorem faciunt, vel quæ humanitatem curcant, ut

In tantum sumus homines gloriæ & virtutis Animalia, ut vereor ne parum deceat fateri inter virtutes nos sedulo colere illas utiles, sive quæ

quæ humanitatem exercent & invitant, utpote modestiam, æquitatem; sive quæ humanitati præsunt & tuentur, ut fortitudinem & munificentiam: quibus quoties eorum fructus minime ad nos perveniat, aliorum vice gratiam referimus. Vt autem cæteris virtutibus æmulatio, ita munificentia nostros conciliat affectus. Quanquam illius majus prædicatur meritum, quo minus in accipiente meritorum est: quod totum non judicio, sed favori acceptum referatur; quod nostri causa accerseret benefacienti contumeliam. Hac liberalitate expergefacta, illa ex altera parte omnium sinu ingenita respondet Liberalitas: & quanquam primo forsan iniqua æstimatione propter beneficia donantem in pretio habuit, mox tamen munera propter authorem diligit, qui illum Penatum & Paratum indigendi Ani-

modestia, lenitas; vel ei præsunt, & nostri patrocinium agunt, ut fortitudo,

Liberalitas.

F mum

mum extra lares proprios exhibuit, & nutritia pietate alienos sinu suscepit, neque aliter quam cognatos fovet. Hic victa succumbit gratitudo & cum sentiat nihil reponi posse prȩter ipsum hominem, Patronum, uti Numen, tenui cultore rependit. Neque vero mihi videtur ingenuus is Animi ardor, qui continuo beneficia quasi debita regerit, & dona solvit ut nomina deleat, & rationes utrinque constent; quasi muneris tantum usura ageretur, aut fœnoris liberale quoddam aucupium. Non pie, sed superbe facit, qui ægre se devinctum patitur. Hoc est munera refellere, retundere, non accipere: hoc est majore cum fastidio quam gratitudine, munificentiæ miram luctam & opes jactare. Sed postquam beneficia nihil ultra quærunt quam recipi, solus ille novit Liberalitatem in accipiendo exercere, qui candide interpreta-

tur

tur, & nihil retribuit nisi gratum animum. Neque opinatur hoc liberalitatis suæ pretium esse, sed alienæ pignus. Ne quis tamen verba hæc tenuitatis meæ aut ingratitudinis patrocinio conficta suspicetur, sciat Animum me induxisse meum, ut credā eo candore Amicos donare, ut qui solverent tantum & deberent, ea libertate dona reddere, ut qui sponte largiuntur. Hæc beneficia, hæc sunt *Cupidinis* Tela illa, quæ aurata cuspide splendidum sed & fidum vulnus infligunt. Potentior sane sub auro quam sub plumis, imo quam sub numine, procatur *Iupiter*, Et enim munerum Idiomata ab omnibus intelliguntur; sed majestatis dignitatisque characteres, & rhetoricantis pennæ blandimenta, paucis perspecta sunt.

Beneficia Cupidinis tela auro armata.

An ex hac facilis Animi humanitate provenire dicam benevolam commiserationem,

Ex liberalitate oritur commiseratio, quæ

pectus emollit, dein signat imagine.

nem, quæ pectus tanquam ceram emollit, deinde quavis signat imagine? An ex hac mentis amplitudine superbam illam benignitatem, quæ dum munificentiæ locum quærit, miseros valde diligit, felices fastidit? An hinc profluere credam generosum fastum, qui demissa genua & capita ardentius ambit quam amplexus, & ea magnifica conditione amat, ut ne redametur? Seu potius mollem hanc appellemus verecundiam, similem eorum qui alterum tantisper sustinent intueri, donec respexerint.

Ad virtutes accedit pulchritudo, quæ exhibet ethicæ animatum systema, & corpore exprimit expingitque omnes virtutes, prudentiam, fortitudinem, justitiam, temperantiam.

At ô te divinissime vatum *Plato*! Fatemur hic mirabiles jactari toto de corpore *Amores*, ubi se spectandum exhibet virtus; ubi sanguinem lacte attemperat Animi candor genasque purpuret verecundia; ubi liberalis frons hospitio quasi excipit intuentes, & oculorum trajectus quasi sparsa numismata colli-

colliguntur; ubi compositi vultus disciplinam sentias gravitate sua increpantis & restinguentis faces, quas in te decore excitarat; ubi sagacis oris dictata animadvertas, & tacita quædam prudentiæ consulta haurias; ubi redactas ad legem agnoscas, quadam justitiæ lance, æquabiles, uti morum, ita & artuum vires, & animatum Ethices syste- Hinc nominatur virtus corporea.
ma oculis tractes; ubi, cum lucida conspexeris membra, quasi gemmas, membris appensa in ornamentum simul & ministerium, solidæ venustatis prope concretam fortitudinem miratus exclamabis, Huc Retia, huc *Vulcane!* Ecce iterum deprehendimus coeuntem cum *Venere Martem.* O formam imperio dignam non unius orbis! Gratias agimus *Iovi, Iovisque* Aquilæ, quod tantam pulchritudinem Terris non inviderit. Poteris hinc, O Sanctissime *Plato*, raptus & Philosophiam petere, & pu-

puriorem Ideam oculis quam cogitationibus tuis usurpare. Potes ad tantam genarum lucem, O *Socrates*, juventutem ablegare, velut ad speculam, comendam & excolendam. Licet & tibi, O *Eudoxe*, despecto sole, ad hoc lumen intuendum conditum prædicare humanum genus; & vel oculorum damno claras haurire delicias. Hujus aspectus, vel *Orphei* lyra potentior, poterit feras & Philosophos domare. Hujus splendor, vel ipsa luce jucundior meruit, *Phœbi* vice, non Aquilarum solum, sed mortalium fœtus probare, educare. Jurarem prope Animas, quasi cadentes stellas, ex astris defluxisse, cum usque adeo fulgorem omnem dimittentur. Hæc sunt *Cupidinis* Tela oculorum luce imbuta, & flammis vibrantia, quæ micando urunt & pungunt.

Omnis Amor similitudine comprehendi-

Sic quicquid conspicuum est, cuicunque similes esse.

veli-

velimus, nos ad se rapit, eodem ardore quo illa ad nos trahimus quibus jam similes videmur. Petimus damusque vicissim huic insaniæ veniam, qua idem viri agimus quod pueri, & nostras in speculis imagines ad oscula & amplexus petimus. Non unius *Narcissi*, sed humani generis fatum est, effigiem suam perdite deamare. Æquum est prorsus arctiore zelo alterum eundem prosequi, quam vel parentes aut pignora, quæ tantum sunt partes nostri, quam vel artifices opificia sua, quæ sunt artis pignora & simulachra. Indulgenda est hæc aviditas, qua consimiles depascimur; siquidem & Animis lex ea fit, similibus nutriri. Quare non miror tantas lenæ consuetudinis vires, ut non tantum erga corpora, sed erga loca ipsa & inanimes nugas, tanquam consortia conciliet homines. Vnde eadem mora quæ formam carptim devenustat,

tur; proinde omnes amamus vel quibus similes esse velimus, vel quibus similes sumus. Ex priori, prælibati isti Amoris stimuli, ex posteriori consurgit primo ipsa similitudo,

deinde consuetudo.

nuſtat, deformitati decus adjiciat; ſiquidem oculus Animuſque ſpecie imbutus familiari deſiit videre, niſi per fucatum vitrum, quod horrorem leniat. Ita & familiaritas, ſine qua vel preſentes peregrinamur, hanc vim conſuetudini apportat, unde germanos mores formet, conſanguinea ſtudia quaſi reciproca generatione finget, animumque animo adaptet, ut ſuavius liberiuſque cum alio quam nobiſcum ipſis verſemur. Quid? Carnificina eſt, non ſodalitium, metu ſemper diſplicendi, perverſe omnia, & vultus ad ſpeculum (quia ad alterius mores non licuit) reverentia congreſſus componere, voces tanquam aurum trutinare antequam impendantur, præmeditatis geſtibus, indicto conventui intereſſe, & velut in publico verſari.

Familiaritas.

Sed quid illas refero cognatas ſpecies, ſive à natura, ſive ab arte, ſive à conſuetudine

Similitudinis quoque nomine Amor. Omnis deniq;

suetudine in Animis leviter depictas? quum his omnibus vivam imaginem inurat pe ctoribus *Amor*, cujus vi sola, emigrante dudum Anima, agitantur & vigent. Bene consultum est *Amantibus*, quod vel invitos liceat Amare. Cum non tantum similis, sed tecum idem sit, inscio certe tibi te sine venia surripuit. Nil opus est ut vices reposcat, & Amandi debitum si hoc nihil moveat, quod simulachrum, quod mancipium tuum sit, tuoque in censu numerandum, quod tui causa animam & libertatem emisit; si nihil terreat impietatis, homicidii crimen; naturæ tamen necessitas accendit ex *Amore Amorem*, & ex flamma flammam. Noluit tamen vim istam Natura indulgere *Amori*, ut simulet, aut simulatus ut uret aliter quam pictus ignis: mentiantur enim quantumlibet vultus, frons, gestus, aut se, ut in pictis omni-

similitudo per species sive à natura, sive ab arte, sive à consuetudine depictas in animo.

omnibus evenit, nimia imitandi æmulatione, aut inertia sua prodat simulatio. Si nondum agnoscas hominis pretium esse *Amorem*, ut saltem avaro beneficii nomine admittas, scias, in se complecti beneficia omnia quæque facit, quæque facere non valet, & votis plusquam omnia; sine quo vel ipsa beneficia sorti attribuam & fato, non homini, & inventa potius censebo quam accepta: cujus unius munere etiam pauper liberalis est, quoties nihil donat, sed munifice optat. Quo uno nihil majus à mortalibus Dii petunt & reddunt. Ecce omni herba potentius philtrum, *Si vis Amari, Ama*.

Vt autem indigna res est amandi rationem exigere & reddere: ita dignior iste *Amor* est qui, ut flores quidam, sine semine provenit, & hoc habet æternitatis, absque causa exsistere, cœliq; more moveri non visenda Intelligentia.

gentia. Hoc eſt, agnoſcimus, hoc eſt totum natura Amatorium, ſimilitudo, ut manifeſta, ita maxime occulta, quam ſympathiam nominavimus: unde ſine propinquitate & conſuetudine, propinqua & familiaris Anima animæ confidet & conteſſerat; ut Planum Plano adhæret (ſi qua Mathematicis fides) ſolo concinnitatis glutine, nunquam revellendum. Videtur gemellas producere mentes natura, & mentibus ſocios aſſignare, ut umbras geniosque corporibus ut coævas Arboribus ſuis nymphas: hinc invitis natalibus, eadem aſtra, eadem fata ſubeunt homines, & plane gemelli prodeunt. O par Amatorium nobilius Gladiatorio ſpectaculum; ubi liberalitatis duellum & lis tota in officiis geritur! In hoc uno diſcordes ſe produnt affectus, quod pro altero uterque ſolicitus, odia & metus exercent; utrique, quaſi alterius bile ſuffuſi,

Hoc omne eſt Amatorium, ſimilitudo (inquam) ſive manifeſta, ſive occulta, quæ dicitur Sympathia.

Fidum Par.

suffusi, eadem cum altero cernunt & judicant; utrique quasi eodem magnete imbuti eodem se convertunt, eodem tendunt, & connituntur: alter alterius vultus induit, vel speculo fidelius; alter alterius mores imitatur, vel Parasito expressius; ut sit tam similis sibi, nec ipse.

Hæc indignatus balbutientem *Cupido* Calamum surripuit, & avolavit.

FINIS.

INDEX.

Αθῆν citius quam *Ἄφελον* invenias. *Pag.* 48.
Amantis vitia placent. 18
Amare neminem, & amare non optimum, nefas. 50.
Amatores aliquid divinitatis aspirant. 61
Colloquia intuitu peragunt 9.
Omnia vel ultra vires possunt. 6.
Amicitia rationis opus. 40. Virtutis negotium. 41. Non ex conjunctione planetarum, sed ex cujusque naturæ impetu oritur. 126
Amicorum quam parentum sanctius nomen. 103
Amicus dignitatis nomen. 63
Amor flammeum & velum habet. 11. Mysterium est. 12. Ænigma. *ibid.* Malignus simul & benevolus. 13. Nullus sine indignatione. 14. Alternis gaudet & suspirat. 16. Mollis simul & fortis. 17. Cæcus, sed & maxime oculeus. 19. Cum ratione insanit. 21. Sapientis solum est. 22. Res perpetua. 23. circulus. *ibid.* Animæ extensio. 28. Unum in multos diffundit. *ibid.* Unum ex multis facit. 29. Primum donum. 31. Opulentiæ, non indigentiæ nomen

men. 32. Ingenuum commercium. 33. Modum & finem nescit. 49. Vnius tantum est. 67. Non tamen ergo omnes alios inhumanus. 70. Circulus est à bono per bonum ad bonum rediens. 76. Philosophia prima, & desiderium æternitatis. 80. Desiderium pulchritudinis fruendæ. 81. effingendæque. 82. Operis sui admirator. 87. Simplex & mutuus. 95. Deus est. 106. Ignis. 108. Magus. 111. Omnis similitudine comprehenditur. 131. Mutuus, est reciprocæ benevolentiæ paritas. 91

Amoris asperiora pensa augent, & obsequii gloriam ostendunt. 5. Mysterium est non exprimendum, nisi sese interprete. 8. Ejus à sacris & castris amandatur quicquid infirmum. 34 *Pueri* quare. 35. *senes* & emeriti quare. 36. *fœminæ* quare. 38. *vir malus* quare. 43. Amoris naturalis duplex finis. 56. Definitiones Amoris. 76. Sacramentum, totum in id reduci unde fuimus. 77. Error sui fastidio punitur. 93

per *Amorem* etiam quæ evilescunt perplacent; & vitæ dehonestamenta transeunt in decora. 65

Appetitus omnis etiam insensatus tendit ad meliorem naturam tanquam Ideam. 55.

Bene-

Beneficio Cupidinis tela auro armata. 129
Benevolentiæ modus neſcire modum. 75
Cupido ſemper Gemellus. 96
Decor in quibus conſiſtit. 88. Corporis, aut imaginarius eſt. 90. aut tenuior quam quæ animam detineat. 91. Molis expers. 29
Deformitas res ſacra. 7
Deliquium ex conſpectu Amatoris unde 27
Eros cum Anterote una connaſcitur & adoleſcit. 96
Fœminæ quare excluduntur à ſacris Amoris. 38
Indignatio in omni amore. 14
Iucundiſſimum quiſque ſibi ſpectaculum. 6
Iupiter eſt quodcunque cupis. 66
Liberaliores ii qui ultro benefaciunt. 62. qui hominem, quam qui bona impendunt. 121
Ex *Liberalitate* oritur commiſeratio. 129
Lycurgi & Naturæ edictum, Nefas amare neminem. 47
Munus lętius confertur, quam accipitur aut rependitur. 120
Nil dulcius *amare aut amari*, præter *amare & amari*. 96
Optimum, quod nuſquam eſt, opinione noſtra ſupplemus. 50

Ho-

Πολυφιλία non amicitia, sed benevolentia & humanitas vaga. 71. citra benevolentiam superbiæ est & suspectæ probitatis. 72
Polygamia in nuptiis animarum par incestui nefas. p. 70
Potentiorum cultus ambitionis aut adulationis, non charitatis & fidei. 99. severitas, non amicitia. 100
Problemata amatoria. 12
Pueri cur ab Amoris sacris excluduntur. 35
Pulchri nomine amatur quicquid amatur. 83
Pulchritudo non mollities, sed vigor & maturitas cujusque rei 87. virtus quædam corporis, flos internæ virtutis, animæ effluvium. 88. divinum quiddam, & ab homine solo amatur. 100. ad virtutes accedit, & corpore exprimit expingitque omnes virtutes. 130.
Pulchrum est quod id totum est quod esse debet. 87
Pythagorica transmutatio in Amore. 25
Rubor ex conspectu amasii unde. 26
Senes ab Amoris sacris quare excluduntur. 36
Sympathia occulta similitudo. 127
Venustas in quibus consistit. 89
Vir malus non sociale animal. 43. Secum dissi-

diffidet, se fugit, *ibid.* fastidio sui defertur ad societatem. 44
Virtutes quænam præcipue coluntur. 126
Vitia amantis placent. 18
Voluntatis quam sanguinis arctior nexus. 104
Voluptas nulla nisi ab Amore. 64
Uxor dignitatis nomen. 63

